

U 1178/[6]12
SZ 63

A KECSKEMÉTI ÁLL. SEGÉLYEZETT

VÁROSI ZENEISKOLA

É R T E S I T Ő J E

1899—900-ról.

HATODIK ÉVFOLYAM.

SZERKESZTETTE

SZENT-GÁLY GYULA

IGAZGATÓ.

KECSKEMÉTEN,

NYOMATOTT SZILÁDI LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1900.

A KECSKEMÉTI ÁLL. SEGÉLYEZETT

VÁROSI ZENEISKOLA

ÉRTESITŐJE

1899—900-ról.

HATODIK ÉVFOLYAM.

SZERKESZTETTE

SZENT-GÁLY GYULA

IGAZGATÓ.

KECSKEMÉTEN,

NYOMATOTT SZILÁDI LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1900.

TARTALOM.

Harrach József dr. (1849—1899.)

- I. Néhány szó a zenetörténet tanításáról. Irta Kováts Antal.
- II. Az elméleti oktatás szükségességéről a zenei nevelésnél.
- III. Adatok az iskola életéből.
- IV. Felügyelet.
- V. A zeneiskola szervezete, órarend.
- VI. Végzett tananyag.
- VII. Tandij, vizsgálati díjak.
- VIII. Tanszerek, bútorzat.
- IX. Hangjegytár.
- X. A tantestület tagjai, irodalmi és társadalmi működésök.
- XI. Növendékek.
- XII. Statisztikai kimutatás.
- XIII. Nyilvános működés.
- XIV. Különféle tudnivalók.

HARRACH JÓZSEF DR.

(1849—1899.)

1899. szeptember hó 15-én súlyos veszteség érte nemcsak a hazai zenevilágot általában, hanem iskolánkat is. E napon ragadta el ugyanis közülünk a halál Harrach József drt, a m. kir. zeneakadémia titkárát, ezt a nagy tudású, finom műveltségű és a szó szoros értelmében nemes szívű férfiút.

Hogy e helyen kegyelettel emlékezünk meg róla, oka nem az a fáradhatlan munkásság, melyet zenei

viszonyaink felvirágoztatása s főleg zenei nevelésünk reformálása körül kifejtett, a mely munkásságot a zenetörténelem lesz hivatva kellően méltányolni: hanem az a benső összeköttetés, mely közötté és iskolánk között fennállott, a mely összeköttetés úgyszólván a szülő és gyermeke közti viszony jellegével birt.

Azok az elvek ugyanis, melyeket ő a zenei nevelést, a zeneiskolák szervezetét illetőleg irányelvekül állított föl, a melyekről ő vele beható eszmecserét folytatni több ízben volt szerencséje e sorok írójának s a melyeket egy művében*) oly meggyőzően fejtegetett: iskolánk felállításakor öltötte először testet s ez is egy főoka volt annak az élénk érdeklődésnek, melylyel iránta kezdettől fogva viseltetett. A birtoomban lévő levelek mind fényes bizonyítékai ennek, az iskolánk iránt tanúsított nem is annyira érdeklődésének, mint inkább atyáskodó szeretetének.

Az első évek nehéz küzdelmeit aggódó figyelemmel kíséri s nem elégszik meg azzal, hogy lelkes, buzdító szavaival új erőt önt már-már csüggedő lelünkbe; hogy tapasztalatainak gazdag tárházából merített bölcs tanácsaival segít leküzdeni a kezdet nehézségeit: hanem személyesen is lejön (1897. június 17.), hogy útunkat egyengesse, sőt utána jár annak, hogy iskolánk államsegélyben részesüljön s így még inkább megerősítse azt.

De nem szűnik meg veünk törődni akkor sem, midőn a kezdet nehézségeit legyőzve, iskolánk a fejlő-

---

*) Zenei nevelésünk reformja. 1896.

dés útján biztosan kezd haladni s szerető gondoskodással buzdít, figyelmeztet, tanácsol.

Valóban sokat, igen sokat köszönhet neki iskolánk és mi, kik a velünk való érintkezése alkalmával nemcsak a művészet lelkes, nagytudású bajnokát ismertük meg benne s mint ilyet tiszteltük, hanem megismertük és megszerettük benne az embert is, ki nemes, önzetlen szívének melegét velünk is éreztette: kétszeresen érezzük a veszteség súlyát, mert minket nemcsak attól fosztott meg a halál, ki eszméivel az irányt mutatta meg nekünk, hanem jóbarátunktól, gyámolítónktól is, attól, a kihez minket a tisztelet mellett a szeretet, a hála kapcsolai fűztek s a mely érzelmeknek kifejezést is adott a tantestület akkor, midőn temetésén, szeptember hó 17-én magát két tag, az igazgató és Koller Ferencz tanár által képviseltette és ravatalára diszes koszorút tétetett.

Áldott legyen az ő emlékezete!

I.

Néhány szó a zenetörténet tanításáról.

A zenetörténet az a tudomány, mely megtanít a zenei művészet keletkezésének, fejlődésének és irányainak ismeretére. Nem alapvető tudomány a zeneművészre nézve, mely nélkül nagy virtuóz vagy költő nem lehetne: de hasznos a végből, mert a zene különféle válfajaival s azon egyénekkel ismertet meg, kik a különféle zenei formákban működésök tökéletességével, alkotásaik szabatosságával, szóval klasszicitásukkal nőttek nagyokká. S ezeknek a nagyoknak életét, küzdelmeit, sikereit és bukásait, de mindegyikben a művészet iránt rajongó lelkük megnyilatkozását olvasva és tanulva, megnyílik a lélek a zeneművészet szeretetére, megsokszorozódik a munkakedv a kimagasló alakok működésének követésére, megedződik az akarat a művészet fejlesztésének lankadatlan folytatására.

Olyan haszna van tehát a zenetörténetnek a zeneművész életében, mint a minő a szerepe a nemzeti vagy világtörténetnek a tudományos ember életének irányításában: mester, útmutató, lélekdiszitő. A mint a politikai történet nagy alakjainak jelleme, munkásságaik eredménye hasznos mester, biztos útmutató, fényes lélekdiszitő földi életünk jobbá, szebbé, nemesebbé tétele terén, ép úgy a nagy zeneművészek küzdelme, műveik hatásának ismerete megbecsülhetetlen kalauz a zenészek foglalatosságának eredményesebbé tételében. Ebben látom a zenetörténet fontosságát és értékét.

A zenetörténetet, mint tantárgyat, csak a zeneakadémián s a jól szervezett zeneiskolákban adják elő, de nem kötelező tantárgyként, hanem az önként vállalkozók számára. Az óraszám is nagyon korlátozt, a mi intézetünkben heti 2 óra. Azonban ezt az

időt is elégségesnek tartom a zenetörténet főbb irányainak és kimagasló alakjainak megértetésére, ügyes anyag-megválasztás mellett.

A siker biztosítása érdekében első követelményül állítom fel, hogy legyen helyes érzékkel szerkesztett tankönyv. A pusztán hallásra támaszkodó ismeret gyorsan tűnő, nem pontos s rendkívül felületes. A hallottaknak jegyzet után való megjegyzése fárasztó, időrabló és lehangoló. Nagy szolgálatot tenne zenetörténeti oktatásunk ügyének, a ki alapos paedagogiai tapintattal s mélyreható tudással szerkesztett könyvet juttatna a tanulók kezébe. Bartalus István zenetörténete száraz, lényegtelen kérdésekben terjengő, e mellett csonka; idősb Ábrányi Kornél általános zenetörténete is terjedelmesebb munka s úgy ez, mint a mű drágasága, megnehezíti az anyag feldolgozását egyrészt, másrészt pedig a mű elterjedését. E kettőn kívül pedig zenetörténeti művünk nincs. A megoldásra váró feladat megvalósításánál leghelyesebbnek tartom az életrajz alakjában való történetírást, attól a ponttól kezdve, a hol bebizonyított és világos tényekre támaszkodhatik az író. Az egyes művészek műremekeinek legjavát kell felvenni, de nem elég a név szerint való megjelölés, kiemelendő a mű minden jelessége, mely azt a remek sorába emeli. Vagyis: pontos és élvezetes életrajz a művek jellemzésével, kell, hogy egy tanuló kezébe kerülő könyv elengedhetetlen tulajdonsága legyen. Az írók csoportosításánál a fő szempont a zenei műfaj s az a szellem és irány, melyben a tárgyalt művész kimagaslott.

A zenetörténet tanítási módszerében a sikerhez vezető második eszköz a legjelesebb művészek legjelesebb alkotásainak gyakorlati úton való bemutatása. Keveset nyom a tudás mérlegében a tisztán elméleti ismeret, nehéz elképzelni a remekmű tulajdonságait csak magukból a jellemzés szavaiból. Hallani kell valósággal a darabot, figyelni sajátosságaira, ha azt akarjuk, hogy tanításunk eredményekben gazdag legyen. A természettan törvényei elröppenő szavak volnának, ha nem támogatná azokat a kísérlet meggyőző ereje. A zenetörténetben is meddő tudomány a szavak beemlézése, a gyakorlati előadással kell annak társulnia. Ez a pont magában foglalja a zenetörténeti hangjegytár eszméjét is, mely nélkül a gyakorlati bemutatás nem képzelhető. A mi a természettudomány elméleti szabályainak igazolására nézve a természettani, jól felszerelt szertár, az a zenetörténet szóbeli állítá-

sainak igazolására szolgáló hangjegy-tár. Lassan-lassan mind több és több darabot lehet és kell beszerezni, hogy azokkal a zene történeti fejlődését, a zenestilus változásait, a zeneszerző sajátos egyéniségét fel lehessen tüntetni. Nem volna hálátlan dolog az ilyen gyakorlati bemutatásokat a közönség érdeklődésének belevonásával szélesebb keretűvé is tenni s egy rövid, a zenemű lényegét felölelő felolvasás kapcsán ismertetni a művet és íróját.

Harmadik eszközként a zenehangszerek változó alakjainak s a zeneóriások arcképeinek szemléltető rajzokban való ábrázolását jelölhetem meg. Rendkívül tanulságos, a manapság használatban levő hangszerek ősi, már az ó-korban meglevő alakjainak rajzban való előállítására és bemutatására, mert tiszta képet alkothatnak a növendékek a fokozatos haladás és tökéletesedés eltagadhatatlan tényéről. E tekintetben intézetünk megtette az első lépést, mert Balló Emil, főreáliskolai rajztanár úr szíveségéből 12 darab, a zenehangszerek alakjait ábrázoló, művészi kivitelű képpel rendelkezik, melyeknek az iskolában való felmutatása a növendékek érdeklődését szemlátomást fokozta s az emlékezetet hathatósan támogatta. Ugyane célra szolgálnának az arcképek is, a melyek előtt a növendékek megállva, felújíthatnák a róluk hallottakat, egymás közt a hiányos ismereteket kiegészíthetnék s tudásukat kerekké, minden hézagtól mentté tehetnék. Általában a képek szemlélete állandó alkalmat nyújt az ábrázolt tárgyról vagy személyről való beszélgetésre és eszmecserére, a mi, hogy az ismeretek alapossá tételére mennyire fontos, tagadásba nem vehető dolog.

Végre hasznos eszköznek bizonyulna a különféle zenei irányzatok képviselőinek s legfőbb műveiknek táblázatokba való foglalása. A táblázatok szerkesztését úgy képzelem, hogy a táblázat három rovata közül az elsőbe jönne a zeneszerző neve, nemzetisége, születése és halálózása éve, a születéshely megnevezésével együtt. A második magában foglalná a legkiválóbb művek címbeli jegyzékét, a harmadikban följegyzésre találna a zeneirő általános, de rövidre vont jellemzése. Ez eszköznek is az emlékezet támogatása volna a célja s még az irányok általános átnézetét is könnyebbé tenné.

Ezek röviden kifejezett nézeteim a zenetörténet tanításának módszeréről s e módszert sikerhez juttató eszközökről. Ha ezt a

zeneiskolák felkarolnák, ép úgy elősegitenék az általános zenei műveltséget, mint a történelmi képcsarnokok előmozdítói az általános műveltségnek. Társaságokban zenéről esvén szó, nem hallhatnánk oly szégyenletes megjegyzéseket a zenevilág nagyjairól s a zenei válfajok mibenlétéről, mint a minőknek akárhányszor fültanúi vagyunk most. Maguk a növendékek örömmel hozakodnának elő zenetörténeti tudományukkal, a mi azért is jónak bizonyulna, hogy a zeneiskola elhagyása után kitűnő útmutatóval birnának azon zenedarabok megválasztásában, melyeknek előadásával maguknak és másoknak gyönyört okozni óhajtanának.

Kováts Antal.

II.

Az elméleti oktatás szükségességéről a zenei nevelésnél.

Már a mult évi értesítőben fölemlítettem a szülőknek azt a helytelen felfogását, mely az elméleti oktatást fölöslegesnek tartja, s e felfogásból kifolyólag azt a hanyagságot, melyet egyes növendékek az elméleti órák látogatásánál tanúsítanak. Sajnos, ez évben bizonyos tekintetben fokozottabb mértékben mutatkozott e hanyagság s azért szükségesnek látom, hogy e helyen külön foglalkozzam e kérdéssel s a mennyire lehetséges, iparkodjam meggyőzni úgy a szülőket, mint a növendékeket felfogásuk helytelen voltáról s rámutassak azokra a káros következményekre, melyek az elméleti oktatás elhanyagolása következtében származnak.

Tisztában kell lennünk első sorban is azzal, vajjon szükséges-e általában a zenei nevelés, és ha igen, milyennek kell lenni?

Az előbbire nézve, hogy t. i. szükséges-e a zenei nevelés, idézem K. Lippich Eleknek, mint művészeti kérdésekben elismert tekintélynek, következő sorait:

„A kultur népfajok történetében észre kell vennünk, hogy a művészetek nemcsak hogy mindenkor alkotó elemei közé tartoztak a közműveltségnek, de sőt időnkint oly hivatást töltenek be, mint a minő hivatása annak a levegőnek van, mely szervezetünket körülveszi, áthatja, élteti. Voltak az emberiség történetében korszakok, melyeknek közéletét épen e művészetek látták el tartalommal, s el kell ismernünk, hogy ezek a korszakok hozták létre az emberi lángésznek s az egyéni erőnek legbámulatosabb csodáit és a nagyratörekvésnek legragyogóbb nyilvánulásait.

S ha jelenünk gyakorlati érdekeinek szempontjából nézzük a művészeteket, látjuk, hogy ott, a hol önálló nemzeti művészet van, ott önálló az ipar is, mert az ipar a művészet emlőjéből szívja életerejét. S a hol az ipar, ott a kereskedelem is. A hol pedig művészet, ipar, kereskedelem egymásnak kapcsolatában élnek, ott összesereglenek az emberek a világ minden tájáról, hozva magukkal friss eszméket, pénzt, eleven életet.

A művészet az emberiség kezdetétől fogva közszükséglet volt, ma meg éppenséggel létfeltétele a fajok életének.“*)

A mit itt cikkíró általánosságban állít a művészetről, az külön-külön a művészet minden egyes ágára is értendő, de leginkább a zenére, mint a legközvetlenebbül ható művészetre. Végtelenül fontos az a szerep, melyet a zene éppen ezen közvetlensége által a kedélyképzésnél betölt, mert a zene „a hang organismusának aesthetikai kiművelésére vezet s ez fontos szerepet játszik a nyelvben, a beszédben, vagyis a gondolkodás kifejezésében, melynek révén a gondolati elem felfogására jutunk. A hangorganismus tökéletesítésével hozzájárulunk a jellem fejlesztéséhez is, midőn az érzelmi világot nemesítjük.“**) Minden esetre ez az első és főszempont, mely a zenei nevelés szükségét igazolja, de más okok is e mellett szólnak.

Az a szálló ige: „nyelvében él a nemzet“ jogosan változtatható így is: „dalában él a nemzet.“

Vajjon azokban a korszakokban, midőn elnyomatva, jogaitól, szabadságától, még nyelvétől is megfosztva, már-már a sir szélén állott a nemzet, mi táplálta benne a reményt egy jobb jövő iránt, mi rázta föl kábultságából, mi öntött belé lelkesedést, erőt: nem-e a dal, melytől semmiféle zsarnok meg nem foszthatta a népet? Gondoljunk csak a kurucz dalokra s a szabadságharcz idejében, az absolutismus nem is oly régi korában termett dalokra, s el kell ismernünk, hogy létföntartó küzdelmeinkben fontos szerepe volt mindig nemzeti zenénknek.

Tekintsük a dolognak más oldalát is. Mai alantas zenei viszonyaink mellett képzett zenészeinknek jó nagy része külföldön kénytelen kenyerét megkeresni. Fejletlen hangszeriparunk miatt több százezer forint vándorol külföldre. Amaz tekintélyes

*) A művészeti nevelés. „Magyar Nemzet“ 1899. okt. 6. sz.

**) Dr. Harrach József „Zenei nevelésünk reformja.“ 4. l.

szellemi, emez pedig anyagi tőkeveszteség s egyúttal igazolása annak, hogy „a hol önálló nemzeti művészet nincs, ott nincs önálló ipar sem.“ Fejlettebb zenei viszonyaink mellett a most még elvesztett szellemi és anyagi tőke is benn maradna és nemzetünk szellemi és anyagi emelkedésének válnék tényezőjévé.

Mindezek, azt hiszem, eléggé nyomós érvek arra, hogy meggyőzzenek bennünket a zenei nevelés fontosságáról és szükségéről. Ezzel különben már közönségünk is többé-kevésbé tisztában van, e mellett tanúskodik a zenét tanulóknak évenként emelkedő száma. De mert csak *többé-kevésbé* van tisztában a dologgal, az következik, hogy a zenei nevelés mikéntjéről is homályosak a fogalmai. Ezzel aztán áttértünk a második kérdésre, hogy milyennek kell hát lenni a zenei nevelésnek.

Az emberi törekvéseket, küzdelmeket mindenkor az igaz, szép és jó eszméi irányítják. Minél tisztább valamely korszak felfogása e hármasságról, minél inkább átmege az a köztudatba: annál nagyobb a haladás a végcél, a tökéletesség felé, míg ellenkező esetben a hanyatlás, a visszafejlődés áll be.

A nevelésnek célja általában az, hogy az egyén lelki és testi képességeit kiművelve, összhangzásba hozva, képessé tegye őt, t. i. az egyént az igaz, szép és jónak fölismerésére és így az önálló továbbhaladásra a tökéletesség felé.

A zenei nevelés az általános nevelésnek csak egyik ága és eszköze, a mennyiben inkább a kedélyképzésre, az érzelmi világ nemesítésére szolgál: de a cél ez sem tévesztheti szem elől, annál is inkább nem, mert az alacsony, köznapi, trivialis zene megrontja az izlést, érzéki élvezetekre disponál és aljassá tesz.

A zenei nevelésnél tehát az első feladat az, hogy a zenét tanulóknak lelki képességeit úgy műveljük, fejlesszük, hogy az illető képes legyen a jó és rossz zenét egymástól megkülönböztetni; hogy felébrésszük benne a fogékonyságot, a szeretetet a jó zene iránt: de arra is kell ügyelnünk, hogy e mellett a testi képességet — a technikát is — gyakorolva, módot nyujtsunk neki az így megismert jó zenének executálására. Így összhangzásba hozva a lelki és testi képességeket, biztosítva lesz az önálló továbbhaladás. Mindez pedig csak akkor lehetséges, ha a zenét tanuló fejlett technika mellett értelmét is annyira művelte, hogy a zeneműveknek formáját, tartalmát s ez által a bennök rejlő szépséget felfogni, s azt előadása által érvényre juttatni képes.

Csak így érhetjük el a czélt: az érzelmi világ nemesítését, a jellem fejlesztését, mert csak az hathat valóban termékenyítőleg a kedélyre, a minek rejtekeibe az értelem fénye világít be.

Ez az elv az irányadó a tudományos képzésnél általában s a czélt el is éri. Egy irodalmi színvonalon álló művelt egyén pl. restellene még csak kezébe is venni egy, a ponyvairodalom termékei közé tartozó Tatár Péter vagy másféle historiát: míg ugyanaz a művelt egyén épp az ezekhez hasonló alacsony fokon álló zenei termékeket élvezzi.

De nem is csoda. Az elemi és középiskolák a nyelv tanításánál nem szoritkoznak pusztán az irni-olvasni tudás elsajátítására, hanem a nyelvtan, stilisztika, költészetten, irodalomtörténet segítségével és kiváló írók műveinek olvasása által fejlesztik az egyén értelmét és izlését, oly ismeretek és bizonyos fokig megállapodott izlés birtokába juttatva őt, melyek képessé teszik, hogy az egyes művek szellemébe önállóan behatolni tudjon, felismerje azok szépségeit, esetleg hibáit. Nem így a zeneitanításnál.

Itt az abc-n túl nem megyünk. Egy kis hangjegyszeret, a technikai dolgok legelemibb részének felületes elsajátítása s azután a különböző táncz- és szalondarabok fárasztó bemagoltatása: ez jelenleg a zeneitanítás általánosságban. S az eredmény? „Bábeli zűrzavar, lehangoló zenei fölületesség, tájékozatlan izlés, értelmetlenség és sok hiába elvesztegetett idő és pénz.“*)

Maradjunk meg az összehasonlításnál, melyet a nyelv- és zeneitanítás között állítottuk föl s menjünk még tovább a következőkben. Irodalmunk ma már, akár a termékenységet, akár az értéket tekintjük, méltán sorakozik a kultur nemzetek irodalma mellé s a mi fő, határozottan nemzeti irányú. Elmondhatjuk ezt zenénkről is? Egyáltalán nem. Zenei szükségletünk a cigány muzsikánál, az orfeumi és operette couplet-ek és daloknál tovább nem terjed, s a magasabb értelemben vett magyar zene még mindig csak jámbor óhajtás. Mi fejlesztette az irodalmat oly magas fokra s mi akadályozza azt, hogy a magyar zene geniusza is kibontsa szárnyait? Amott az irodalmilag fejlett, emitt a zeneileg fejletlen izlésű társadalom. Ha tehát azt akarjuk, hogy zenénk

---

*) Id. Ábrányi Kornél: A zene magasabb szempontból. (Életemből és emlékeimből 212. l.)

a többi nemzetek zenéjével legalább is egy fokon álljon: először is a helyes zenei nevelés által kell közönségünk izlését fejleszteni.

Nem kicsinylendő e kérdés, ellenkezőleg, ha a dolog mélyére tekintünk, nagyon is fontos; főleg nemzeti szempontból. Az idegenből importált táncz, orfeum és operette-dalok nemcsak a frivolitást terjesztik, de megmételtyezik még nemzeti dalainkat is. Ugyan ki nem hallott már mostanában olyan úgynevezett népdalt, melyen még a laikus is észreveszi, hogy az még sem egészen magyaros zamatú. Az ilyen produktumok az idegen zene befolyása alatt teremnek s lassanként átmennek a nép ajkára is, mely eleinte érzi ugyan az idegenszerűséget, később azonban megszokja azt, végül úgy tekinti, mint az ő sajátját. „Magyarországon — főleg pedig a fővárosban, a mely irányadó — a nemzeti szellemet s a hazafias érzületet irtó, mételtyező kozmopolitismust mindenekfelett a *zene* terén kell keresni, azon a talajon, a mely leginkább van hivatva oly lelki s érzési hajtásokat termelni, a melyek legerősebben buzogó forrásai a nemzeti érzületnek.“*)

Súlyos vád ez nagyon, de van alapja, jogosult s hogy ennyire fejlődött a dolog, nemcsak a zenetanítással foglalkozók nagy része hibás ebben, hanem jórészt maguk a szülők és bizonyos tekintetben az állam is.

Hazánkban a legújabb időkig a zenei pályát semminek sem tekintették s így történt, hogy a zenetanítással többnyire a katona-zenekarokból kilépett s nálunk letelepedett idegenek foglalkoztak, a kik a zenetanítást minden paedagogiai ismeret nélkül, pusztán mint iparágat űzték. Nagyon természetes aztán, hogy az ily zenetanítók, — fogalmuk sem lévén a zenei nevelés fontosságáról, — csak éppen arra szoritkoztak, hogy a zeneileg fejletlen társadalomnak nagyon is kis igényeit kielégítve, minél több tanítványt szerezzenek. Az is természetes, hogy mint idegenek, nem a magyar, hanem az idegen szellemet ültették át még tanítványaikba is a kozmopolita, főleg német zeneművek kultiválása által.

Később, midőn a zenetanulás mindinkább divattá vált s így a zenetanítás jó keresetforrásul kínálkozott: mindig többen és

*) Id. Ábrányi Kornél. A magyar zene a XIX. században. 695. l.

többen akadtak olyanok, kik csekély zenei ismeretüket a tanítás terén iparkodtak értékesíteni. Majd, hogy a chaos még nagyobb legyen, dicsérendő buzgalommal a zenei viszonyok felvirágoztatása iránt, egyes városok zeneiskolákat kezdtek felállítani. Látva az iskolai rendszer szerint való zenetanításnak előnyös anyagi oldalát, egyesek is nekibuzdultak s gomba módon termelt a sok magán zeneiskola. Mindezek pedig működnek minden egységes terv, minden egyöntetűség nélkül. S ki áll útjába ennek a vandálismusnak, a mit ezek a mesterek és zeneiskolák — tisztelet a kevés kivételnek — a zenei nevelés terén elkövetnek?

Úgyszólván senki és semmi. Egyesek elszigetelten küzdenek ez irány ellen, de támogatásra sehol sem találnak. Az állam, ha tesz is valamit a helyzet javítására, az végtelenül kevés, bár most folyton azt hangoztatják, hogy a nevelést művészeti alapokra kell fektetni. Azzal, hogy fõntartja a zene-akadémiát s megköveteli a zongora-tanári képesítést: vajmi keveset segített, mikor sem arról nem gondoskodik, hogy az így képzett zenészek biztos megélhetést találjanak, sem védelmet nem nyújt nekik a visszaélések meggátlása által. „Mit kezdjen nálunk a zenész, ki motetteket vagy symphomákat componál? Mit kezdjen a zenész, ki magát karmesterré, zenekari taggá vagy zenetanárrá képezi? Az állam kiszabhatja a qualificatio föltételeit, súlyosbithatja a vizsgálatokat s azután világgá bocsáthatja zenetanárait, hadd keressenek maguknak existenciát a külföldön, hol zenészek amúgy is bőségesen vannak; vagy ráutalja a magántanításra, hogy terhes munkájuk mellett kénytelenek továbbképzésükrõl lemondani és a megélhetés miatt az óra-adásban versenyre kelni a képesítéssel nem bíró, de legtöbb esetben a reklám nagy dobját a sajtóban vagy hirdetésekkel annál jobban püfõlõ proletárok egész hadával. A közönség pedig nem tudja mestereit megválasztani, zenei műveletlensége folytán nincs ítélete, nincs mértéke; nem tudja, hogy hol keresse a megbízható egyént s többnyire épp olyanokhoz fordul, kik bizonyos népszerűségre szert tett czégér alatt magukat érdemetlenül befészkeltek a közönség kegyeibe s megnyerték bizalmát.“ Továbbá: „Az össz bajjal szemben, mely a zenetanítás morális és materiális betegségét képezi, az egész zenei nevelés teljesen segedelem és védelem nélkül áll. Minden ipar törvényes védelemben részesül a kontárok ellen. Mindenféle ipariskolák hatósági felügyelet alatt állnak, organi-

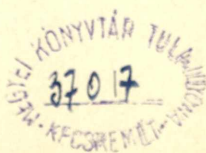
sálva vannak és törvényesen védelmeztetnek. Csak *a zenetanító*, kinek munkája a szellem és kedély leggyöngédebb operációján nyugszik, és akinek éppen ezért ez alapon esztétikai izlése fejlesztésére van szüksége: csak ő van arra kárhóztatva, hogy védtelenül nézze, miként kontárkodik a zenei nevelésben minden hivatlan, speculálva a tömeg ítéletnélküliségére, merészen, büntetlenül, felelősség nélkül.“*)

Bizonyos tekintetben hibás a közönség maga is a mostani állapotoknak nem előidézésében, mint inkább főntartásában. Mióta a zeneakadémia létesült (1875.), évről-évre bocsát ki egy-egy lelkes, képzett rajt, melynek egy része az ország különböző vidékein letelepedve, küzd az ügy érdekében, sokszor nagyon kevés sikerrel, a mely siker is csak évek hosszú során át tartó megfeszített munkának az eredménye. A közönség legnagyobb része ugyanis a helyett, hogy legalább is jóakarátú figyelemmel kísérné ezeknek működését s iparkodnék őszintén meggyőződni a tanításukban követett módszernek helyességéről: vagy teljesen közönyös marad, vagy engedi magát félrevezettetni azok által, kik érzik, hogy az illetőkkel szemben nem tudják megállani a helyet, ha a közönség szeme fölnyilik s ne hogy ez egyhamar bekövetkezzék s így existenciájuk legyen veszélyeztetve, részint olcsóbb tandíjak, részint tetszetős, a szülők hiúságának hizelgő szemfényvesztés által iparkodnak ezt megakadályozni s ez éppen a közönség közönye vagy komolyan gondolkodni nem akarók miatt sikerül is nekik.

Az eddig elmondottakban vázoltam azt a szomorú állapotot, melyben zenei nevelésünk általában sinylődik; rámutattam azokra a káros következményekre, melyek ez állapotnak kifolyásai; iparkodtam kimutatni, mely okok idézték elő s így most nincs más hátra, mint levonni a következtetést s meghatározni az útát, mely ebből kivezet.

Ez az út pedig nem más, mint az *alapos, az értelmet és testi ügyességet egyaránt fejlesztő, célját szem előtt nem tévesztő zenei nevelés*. Mivel pedig az értelmet az elméleti tárgyak által fejlesztjük: önként következik, hogy azoknak tanítása okvetlenül szükséges és a gyakorlati képzéstől el nem választható. „Ha a zenében nem párosul az elméleti képzés a gyakorlat művészi

*) Dr. Harrach József: Zenei nevelésünk reformja. 11. és 30. lap.

alkalmazásával, mindig csak az áll elő, mintha szobrot faragunk fej nélkül vagy palotát építünk ajtó, ablak és kapu nélkül. Mert nincs rá eset, hogy valaki egy zeneművet költőileg, művészileg előadni frasirozni vagy helyesen hangsúlyozni tudjon, ha nem érti a harmonia titkait, ha nincs fogalma a zeneművek alkotó elemeiről és architekturájáról. Egy ügyes mester útmutatásai után, ha gépiesen — mert tehetsége van — még be is tudja magolni, de az rendesen csak addig szokott tartani, míg a mester vezetése alatt áll. Ha magára hagyatják: pusztára kitett vakhoz lesz hasonló. Míg ellenben, ha zenei elméleti műveltséggel bír: önmaga lábán állhat, önmaga irányíthatja izlését s zenei ítéletében nem lesz gyámkodásra szorulva, mert a mit zenél vagy a mit hall, azt érteni, átérezni s így hasonlíthatlanul magasabban is fogja élvezhetni. Mert zenei értelem nélkül olyan a zenélés vagy a zenehallgatás, mint az olyan szavalat, melynek nyelvéből egy árva szót sem értünk.*)

De nem elég pusztán az, hogy az elméletet tanítsuk, esetleg minden rendszer, minden összefüggés nélkül. Már azzal, midőn azt mondjuk, hogy az értelem és testi ügyesség fejlesztésének *párhuzamosnak, fokozatosnak* kell lenni: kimondtuk azt is, hogy szükség van bizonyos tervre, bizonyos rendszerre, mely szerint haladjunk. Első sorban tehát a már meglévő zene-iskolákat kellene szervezni egységes alapon. „A tanrendszer valamennyi iskolában egy és ugyanaz kell, hogy legyen, így a cél is: komoly, alapos, a nemes izlés fejlesztésére törekvő zenei nevelés. Így van ez a tudományokban is. Az elemi iskola végzi feladatát, tekintet nélkül arra, hogy vajjon folytatja-e a tanuló tanulmányait a középiskolában vagy másutt; a középiskola az általános műveltségnek áll szolgálatában s a szakképzés, mondjuk a legmagasabb tudományos kiképzés az egyetemen és más felső szakiskolákban veszi kezdetét. Az elemi iskola az ismeretnek egy befejezett körét adja, hasonlóképpen a középiskola és mégis lehetővé teszi a tanulónak egyik körből a másikba való föllépését; de nincs olyan elemi iskola, mely már előre megállapítaná, hogy ezek majd valamikor az egyetemre mehetnek, amazok pedig nem. Valóban elszörnyűködnék a közönség, ha azt kérdenék, hogy

---

*) Id. Ábrányi Kornél: A zene magasabb szempontból. (Életemből és emlékeimből 215. l.)

fölületesen, rendszertelenül, vagy magasabb célra való tekintetből is taníttassanak gyermekeik az elemi iskolában. A felelet magától értetődik s még a kérdés föltevése is abszurdumnak látszik. Nem úgy van ez a zenei nevelésben. Ez az abszurdum itt napirenden van. Maguk a szülők adják legtöbbször a zenetanítónak azt az utasítást, hogy nem kívánják gyermekeik alapos zenetanítását, hogy beérik azzal, ha a zenei szemfényvesztésre oktatják, minden alaposságot nélkülöző, izléstelen művek játszására, minő a tánczene, üres, úgynevezett szalondarabok, opera-törédek átíratái s több effélék. Gyakran megesik, hogy a növendék még a kótákat sem tudja s már vesződik Chopin, Liszt nehezebb szerzeményeivel; a mi épen olyan dolog, mintha már a még írni, olvasni sem tudó gyermeknek Shakespearet vagy Göthét adnák a kezébe és magyaráznák.“*)

Iskolánk épen az itt hangoztatott elvek alapján, hogy t. i. a fokozatos és párhuzamos értelmi és technikai képzés egységes tanrendszer alapján történjék: a m. kir. zene-akadémia tanrendszeréhez alkalmazkodott s így annak mintegy előkészítő iskoláját képezi. Annyi anyagot vett föl tervébe, mely a zenei ismeretek terén az alsó és középfokú körnek felel meg s mely elegendő arra, hogy fejlett, önálló izlésű dilettáns közönséget nevelhessünk, de elegendő arra is, hogy olyanok, kiket hivatásuk a zenei pályára utal, legfelsőbb kiképeztetésüket az akadémián folytathassák és végezhessek be, a mint hogy két növendékünk már be is jutott a zene-akadémia növendékei sorába akkor, midőn 130—140 jelentkező közül 30—40-et vesznek föl.

Arra is tekintettel van még a tanterv, hogy egy évre csak annyi gyakorlati és elméleti anyag vétessék föl, a mennyit még a közepes tehetségű is elvégezhet egy kis iparkodással. Sőt az elméleti anyag beosztásánál a tanterv inkább csak arra szorítkozik, hogy az magán az órán való gyakorlás által is elsajátítható legyen, nehogy a különben más oldalról is annyira igénybe vett gyermek még ezzel is terheltessék s ez is egyik ok legyen a tárgy elhanyagolására.

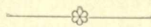
Mindezek után fölöslegesnek tartom még tovább is fejtegetni az alapos zenei nevelésnek szükséges voltát. Iparkodtam kimutatni a ferde irányú, hiányos zenei képzés káros következményeit

*) Dr. Harrach József: Zenei nevelésünk reformja. 36. l.

s ezzel szemben azokat az előnyöket, melyeket a komoly, cél-tudatos zenei nevelés nemcsak magának az egyénnek, hanem az ily egyénekből alakult társadalomnak nyújt. Talán sikerült meggyőzőnöm a szülőket, hogy a zenetanulás nem pusztán divatos fényűzés, hanem kulturális és főleg nemzeti szükséglet, mert: „ennek a maroknyi nemzetnek, mely fenmaradását a fajok és hatalmi érdekek véres küzdelmei közt ellentálló erejével ezer esztendeig biztosítani tudta, a fegyverek hallgatása közben és saját maga fölött való rendelkezési jogainak birtokában kellene elveszítene léte alapját, ha nem értené meg a modern állam eszméjéhez fűződő ama követelményeket, melyeknek megfelelni *nemzeti műveltség nélkül, vagy házagos és felszínes műveltséggel végképp lehetetlen.* S ha tudjuk, hogy a modern életet mozgató tényezőknek összeütköződő, majd pedig széthúzó áramlatai és érdekharczai közt a *művészet az, mely a közös eszményt* juttatja kifejezésre, mely bővös hatalommal békit össze minden ellentétet a nemzeti ideálok harmoniájában, az eszmék és érzelmek, szóval a lelki élvezetek tiszta hevületeiben: kétségtelen lehet akkor mindenki előtt, hogy egy állam életsorsára nézve mit jelent a nemzeti művészet s mit a nemzeti művészet hiánya.“*)

Adja Isten, hogy a czélt — tisztázni a közönségnek a zenei képzésről való zavaros fogalmait — elérjem és ezzel is sikerüljön e nagyfontosságú kérdést egy lépéssel közelebb vinni a megoldás felé.

Szent-Gály Gyula.

*) K. Lippich Elek: A művészeti nevelés.

III.

Adatok az iskola életéből.

Adatok az iskola fejlődéséhez. A növendék-létszám ez évben is emelkedett a mult iskolai év létszámához képest 2·2°/_o-kal. A beirt növendékek száma ugyanis 1898—99-ben 132, a lefolyt iskolai évben pedig 135 volt. Kevezőbb azonban az arány, ha az évvégi létszámot hasonlítjuk össze. Mig ugyanis a mult évben az évvégi létszám halálozás, kizáratás és kilépés következtében 115-re apadt, most 125 a végleges létszám s ez esetben a szaporulat a tavalyihoz képest 8·6°/_o, vagy ha a két tanszakra beirtakat csupán egyéenként számítjuk, a mult évi 110 egyéni létszámhoz képest az idei 114, 3·6°/_o emelkedést mutat.

Tekintettel a növendék-létszám emelkedésére, Kádár Emma kisasszony ez évben is mint óradijas alkalmaztatott a czimbalom és zeneelmélet tanítására. (17,562/1899. sz. t. v.) Ugyanitt megemlítjük azt is, hogy nevezett kisasszony a 27,141/1899. sz. vall. és közokt. miniszteri rendelet alapján a czimbalom-tanszak két utolsó évről az orsz. m. kir. zeneakadémián 1900. évi május hó 31-én szép eredménnyel tett vizsgálatot.

Fontos lépés az iskola fejlődésében a zenekari gyakorlatok rendszeresítése is (21,144/1899. sz. t. v.), mely tanfolyam a lefolyt iskolai évben lépett életbe heti 1 órával és 4 kor. tandijjal. Fontos azért, mert ezáltal nemcsak a hegedű-tanszak növendékeinek nyújtunk alkalmat az összjáték rendszeres gyakorlására, hanem olyanoknak is, kik vagy elvégezték már tanulmányaikat, vagy bizonyos tekintetek miatt az iskolába rendszeresen nem járhatnak. De fontos különösen azért is, mert a zenekari gyakorlatok rendszeresítése által alapját vetjük meg egy filharmoniai zenekarnak. Hogy mily hordereje volt ez intézkedésnek, bebizonyosodott nemcsak az által, hogy az így alakult vonós-zenekar 5 növendék-

hangversenyen szerepelt, hanem főleg az által, hogy így lehetőségessé vált egy nagyszabású műnek, Beethoven „Krisztus az olajfák hegyén“ című oratoriumának betanulása és előadása is. A zenekari gyakorlatok vezetésével Koller Ferencz úr, a hegedűtanszak tanára bizatott meg, ki odaadó buzgalommal teljesítette feladatát s kinek igen nagy része van az iskolai és műkedvelő hegedűsök betanítása által az oratorium sikerében is, mely érdemét e helyen elismeréssel kell megemlítenünk.

1899. április hó 10-ike nevezetes napja volt iskolánknak, amennyiben ekkor került bemutatásra a városi színházban az Erzsébet királynénk emlékére emelendő „Örök imádás temploma“ javára Beethovennek „Krisztus az olajfák hegyén“ című oratoriuma.

Fényes bizonyossága volt az előadás annak, hogy azt a célt, melyért iskolánk felállított, nemcsak felfogta, hanem annak lelkiismeretes buzgósággal iparkodik megfelelni is. Hiszen alig egy évtizede annak, midőn a zenekedvelők egyletének egy nagyszabású hangversenyére, daczára ügybuzgó elnöke, id. Katona Zsigmond fáradozásának, nem lehetett *nyolcz* hölgnél többet megnyerni a közreműködésre és ime most 30 hölgy szerepelt a vegyes karban, kik közül 27 részint az iskolánkban nyerte, részint még most is ott folytatja kiképeztetését a magánének tanszakon vagy a karének-tanfolyamon. Akkor a zenekarban 16 többé-kevésbé képzett műkedvelő szerepelt s most csupán növendék volt 14 olyan, kiket ily nehéz feladatokkal járó mű előadásánál a zenekarban alkalmazni lehetett.

Mindenesetre elég szép eredmény ez hat év alatt, főleg akkor, ha tekintetbe vesszük azt a közönyösséget, sőt ellenáramlatokat, melyekkel iskolánknak, különösen az első években, megküzdeni kellett. Hála Istennek, a kezdet nehézségein részben már túl vagyunk s hova-tovább kihatóbb lesz iskolánk működése a zenei élet terén.

Egy nagy akadálya van még mindig iskolánk fejlődésének, a mi kezdettől fogva volt: alkalmas helyiség hiánya. Hat év alatt iskolánk már három ízben költözködött s a különbség csak az, hogy egyik helyiség rossz volt, a másik kevésbé. A három közül aránylag a második volt leginkább tűrhető, a volt ezredesi lakban. Innen azonban f. év márczius hó 15-én átköltöztettek bennünket a régi polgári leányiskola helyiségeibe, a mely pedig

valamennyi között a legalkalmatlanabb. Nem számítva azt, hogy az örökös harangozás, főleg a délutáni órákban, nem kevésbé zavarja a tanítást: az a körülmény, hogy az iskola helyiségei két udvarban vannak elhelyezve, megnehezíti az ellenőrzést s az, hogy az egyik udvarban ezenfelül a vivó-egylettel és két elemi fiú-osztálylyal közösen osztozkodunk a helyiségeken, sok kellemtelenségre és félreértésre ad alkalmat.

Ezeket a hátrányokat pedig még az sem enyhíti, hogy — mint véltük — legalább alkalmas termünk lesz a volt rajz- és torna-terem egybeszakításával növendék-hangversenyek tartására.

Igy aztán költségkimézés végett az öt vizsgálati hangversenyt ismét egymásután kellett megtartanunk, egy napi megszakítással, a kegyesrendiek tornacsarnokában. Súlyosbitotta a helyzetet az a körülmény, hogy az illető iskolában vizsgálatok lévén, a főpróbákat csak déli 12-től 2-ig tarthattuk. Hogy mily terhet rótt ez nem csak a tantestületre, hanem magukra a növendékekre is: könnyen elképzelhető.

Valóban, itt lenne már az ideje, hogy iskolánk alkalmas helyiséget kapjon, mert ez az állapot mindinkább érezhető akadályként áll fejlődésének útjában. Ugyanis nemcsak a fokozottabb működést teszi lehetetlenné, hanem a szükséges hangjegyek beszerzését is, mivel a költségek, melyekbe a szállítás és más fölmerülő kiadások miatt az egyes növendék-hangversenyek kerülnek, a hangjegy-beszerzésekre fordítható összeg jó nagy részét emésztik föl. Ezért van aztán, hogy hangjegy-tárunk még a tananyagot képező művekkel sem rendelkezik, a mire pedig első sorban lenne szükség. Reméljük azonban, hogy intéző köreink bölcs belátása ez akadályt is mielőbb el fogja hárítani iskolánk útjából.

Beírások. A most lefolyt tanévben is két ízben vétettek föl növendékek. Első ízben a beírások szeptember 1-től 8-ig tartottak, s részint a jelzett időig, részint az előadások megkezdése után az I. félévben beiratkozott egyéenként 117, tanszak szerint 125 növendék; ehhez járult még a II. félévben 10 új növendék. A beirt növendékek száma egyéenként 124, tanszak szerint 135 volt.

Tandijmentesség. A városi tanács a lefolyt tanévben a következő növendékeknek adta a tandij-mentesség kedvezményét: az alsó fokú zeneiskolában — 50 kor. tandij-elengedés — a

zongora-tanszakon: Veress Irma és Soós Béla III. oszt., a hegedű-tanszakon: Farkas Menyhért III. oszt., a czimbalom-tanszakon: Pozsár András III. oszt. növendékeknek.

A közép fokú zeneiskolában — 80 kor. tandij-elengedés — a zongora-tanszakon: Falta Gizella II. oszt., a hegedű-tanszakon: Kolompai G. Mihály I. oszt. és Beliczay Imre III. oszt. növendékek részesültek tandijmentességben.

Részleges tandijelengedés kedvezményében — 20 kor. elengedés — részesült: Dékány István, a zongora-tanszak közép-fokú tanfolyamának I. oszt. növendéke. (21,653/1899. sz. t. v.)

Utólagosan részesült féltandijas kedvezményben — 40 kor. — Wogrincics Willibald, a közép fokú zongora-tanfolyam I. oszt. növendéke. (6899/1900. sz. t. v.) Az elengedett tandijak összege 500 koronát tesz ki.

Tanítási idő a szeptember hó 9-én kezdődött és tartott — az egyes megállapított szüneteket kivéve — megszakítás nélkül június hó 21-ig. Tanításra főleg a délutáni idő — 2-től 7-ig — használtatott föl, nehogy órarendünk más iskolák órarendjével jöjjön összeütközésbe.

Vizsgálatok. Az évváró rendes vizsgálatok a gyakorlati játékból és a köteles melléktárgyakból június hó 27. és 28-án délelőtt tartattak meg, és pedig 27-én a zongora- és czimbalom-, 28-án pedig a hegedű-tanszak növendékei és a zenetörténeti tanfolyam hallgatói vizsgáztak. A 27-iki vizsgálaton jelen volt mint biztos ft. Horváth György biz. tag úr, a 28-iki vizsgálaton pedig ifj. Baktay Mihály biz. tag úr.

Tanári értekezletek. A tantestület a lefolyt tanévben 9-szer tartott értekezletet, ú. m. 1899. szeptember hó 26-án, melyen az órarend véglegesen megállapítottat, 1899. november 20-án és 1900. február 26-án ellenőrzési, 1899. deczember 18-án, 1900. április 5-én és június 27. osztályozó értekezletet, végül 1899. november 28-án, 1900. május 3-án és június 4-én, mely értekezleteken a házi, illetőleg a vizsgálati hangversenyek idejét és műsorát állapította meg a tantestület.

Helyettesítés. Néhány órát leszámítva, melyet a tantestület tagjai egymás között fölosztottak, hosszabb ideig tartó helyettesítésre a lefolyt tanévben sem volt szükség.

Fegyelem. Súlyosabb fegyelmi vétség ez évben nem fordult elő, csupán egyes növendékeknek az elméleti órákról való igazo-

latlan mulasztásai tették szükségessé a fegyelmi szabályok egyes pontjainak alkalmazását.

Jótekonyság. Részint az iskola hangjegytára részére, részint jutalmazásra műveket adományoztak:

Aletter A. lipcei zeneműkiadó czég adománya: Mendelssohn L. Am Spinnrocken Op. 47. (Jutalmazásra.)

Tek. Beurdeaux Géza zeneiskolai tanár úr adománya: Mendelssohn B. F. Andante con moto a 4-ik symphoniából, zongorára két kézre, továbbá ugyancsak Mendelssohn szöveg nélküli dalainak 6., 7. és 8-ik füzete. (Jutalmazásra.)

Tek. Czobor Károly zeneszerző és tanár úr adománya: „Fin de siècle“ ballet-jéből az Ottilia gavotte 4 példányban. (Egy példány a hangjegytár részére, 3 jutalmazásra.)

Főtiszt. Hanusz István főreáliskolai igazgató úr adománya: Loebe: Gesammelte Schriften. Consonanten und Dissonanten. Czirbusz Géza: A zene az ethnographiában. (Hangjegytár.)

T. Klökner Ede budapesti zeneműkiadó adománya: Lányi E.: 3 Intermezzi. Zongorára két kézre. Lányi E.: Romanze hongroise. Greisinger J.: I. magyar ábránd. Greisinger J.: Andante religioso, hegedűre és zongorára. (Hangjegytár.)

Tek. Koller Ferencz zeneiskolai tanár úr adománya: Gounod—Singelée: Faust-ábránd. Kéler B.: Alföldi búcsúhangok. Müller V.: Változatok. (Jutalmazásra.)

Főt. Kováts Antal kegyesrendi tanár, a zenetörténet előadójának adománya: „Jókai, mint regényíró“ czimű felolvasásából 3 és „A tragikum Bánk bán-ban“ czimű felolvasásából 4 példány. (Jutalmazásra.)

Özv. Metzger Béláné úrnő (Gallia-féle könyvkereskedés) adománya 7 db zenemű. (Jutalmazásra.)

T. Nádor Kálmán budapesti zeneműkiadó adománya: Erdélyi Dezső: Hangsorgyakorlatok cimbalomra. (Hangjegytár.)

T. Tonger P. J. kölni zeneműkiadó adománya: Herm. Kipper: Sonatinen Album I., II., III. f. és Herm. Kipper: Sonaten Album I., II., III., IV. f. (Hangjegytár.)

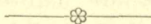
Tormann Bernh. münsteri kiadó adománya: Wesseler H.: Mein Stern, és Das Blumenkind (utóbbi két példányban) énekhangra és zongorára (Hangjegytár.)

E helyen el nem mulaszthatjuk kifejezni leghálásabb köszönetünket tek. Balló Emil főreáliskolai tanár úr iránt, ki 12 db

művészi kivitelű szemléltető képet készített a zenetörténeti előadásokhoz.

Kötelességünknek tartjuk egyúttal fölemlíteni azt a sziveséget is, melyet Bárány Elza, Benkóczy Viola, Soós Margit, Tóth Vilma úrhölgyek és Fekete László, Muraközy Zoltán, Vrabel István urak, mint iskolánknak volt növendékei, azonkívül Bodroghy Irén, Hornyik Irén úrhölgyek, Barta József, Bérczy József, Biró Ádám, Fekete Béla, Geday Sándor, Györffy Pál, főtiszt. Horváth György, Horváth János, Olajos Károly, Rapcsányi Kálmán; Révay László, Stilla Vendel, Szabó Gergely, Szemerey Zsigmond, Szűcs László, Virág Ferencz urak, mint műkedvelők az 1900. június hó 26-án tartatott hangversenyen való szives közreműködésükkel, s főtiszt. dr. Tóth György úr, a kegyesrendi főgymnasium igazgatója, a tornacsarnoknak a hangversenyekre való átengedésével iskolánkkal szemben gyakoroltak.

Mivel pedig az 1900. április hó 10-iki oratorium előadását részben a zeneiskola rendezte: a közreműködő úrhölgyeket és urakat,*) valamint a „Kecskeméti Dalárda“ és a „Polgári Dalkör“ t. tagjait kérjük, hogy buzgó fáradozásukért, iskolánk többi jótévőivel egyetemben, fogadják leghálásabb köszönetünket nemes érdeklődésükért.

*) A közreműködők névsorát lásd a „Nyilvános működés“ című fejezetben az 58-ik lapon.

IV.

Felügyelet.

A szervezeti szabályok V. fej. 7. §-a értelmében a zeneiskola fölött a város nevében a műszaki felügyeletet a felügyelőbizottság gyakorolja, melynek tagjai a polgármesteren, mint elnökön kívül, 6 szakértő — kiket a közgyűlés választ — és az igazgató.

A bizottság tagjai jelenleg: Kada Elek polgármester mint elnök, ifj. Baktay Mihály köz- és váltóügyvéd, Gyenes István árvaszéki ülnök, Hanusz István főreáliskolai igazgató, Horváth György kegyesrendi tanár, Pásthly Károly, a polg. leányiskola igazgatója, dr. Szeless József, a Kecskeméti Takarékpénztár elnöke és végül az igazgató.

A bizottság a lefolyt tanévben kétszer tartott ülést, u. m.: 1899. október hó 10-én és 1900. május hó 3-án. A bizottsági tagok 1899. december hótól kezdve az iskola látogatásra így osztattak be: december—január hóban iskolalátogatók: ifj. Baktay Mihály és Gyenes István; február—márczius hónapokban: Hanusz István és Horváth György; április—május hónapokban: Pásthly Károly és dr. Szeless József biz. tagok.

V.

A zeneiskola tervezete, órarend.

A zeneiskola a zongora-, hegedű-, czimbalom-, magánének tanszakokat és a karének tanfolyamot öleli fel. A zongora- és hegedű tanszak két tanfolyamra oszlik, ú. m.: 4 éves alsó és 6 éves középfokú tanfolyamra.

A magánének tanszak 3, a czimbalom tanszak 5 és a karének tanfolyam 3 éves tanfolyamból áll.

I. Kötelező tárgyak a zongora és hegedű tanszakon.

A) Alsófokú tanfolyam.

A zongorán vagy hegedűn, mint fő tárgyon kívül:

Az I. osztályban: gyakorlati hangjegyírás a szükséges elméleti ismeretekkel kapcsolatban, zenei diktálás.

A II., III. és IV. osztályban: zenei diktálás, zeneelmélet.

B) Középfokú tanfolyam.

A fő tárgyon kívül:

Az I. osztályban: általános zeneelmélet, az alaktan elemei.

A II. és III. osztályban: összhangzattan.

A IV. osztályban: zeneszerzés az alaktannal kapcsolatban, kamarazene.

Az V. osztályban: zeneszerzés az alaktannal kapcsolatban, kamarazene, zenetörténet.

A VI. osztályban: hangszerelés és partitúra olvasás, kamarazene, zenetörténet.*)

---

*) A hegedű tanszakon ezenkívül a IV., V. és VI. osztályban a zongora.

II. Kötelező tárgyak a czimbalom tanszakon.

Az I. osztályban: gyakorlati hangjegyírás a szükséges elméleti ismeretekkel kapcsolatban, zenei diktálás.

A II. és III. osztályban: zeneelmélet, zenei diktálás.

A IV. osztályban: összhangzattan, zenetörténet.

III. Kötelező tárgyak a magánének tanszakon és a karének tanfolyamon.

Az I. osztályban: zeneelmélet, zongora.

A II. osztályban: összhangzattan, zenetörténet, zongora.

A III. osztályban: alaktan, zenetörténet, zongora.

Sorszám	Tanár	Tantárgy	Hétfő			Kedd		
			Óra	Csoport	Terem	Óra	Csoport	Terem
1	Bourdeaux Géza	Zongora	—	—	—	11-12	IV.	III.
			—	—	—	2-3	VI.	III.
4-5	II.		III.	3-4	I.	III.		
5-6	V.		III.	4-5	III.	III.		
		Elmélet	—	—	—	—	—	
			—	—	—	5-6	III.a)	III.
			—	—	—	—	—	—
2	Kádár Emma	Gzimbalom	10-11	IV.	VI.	—	—	—
			4-5	I.	VI.	2-3	II.	VI.
5-6	V.		VI.	3-4	III.	VI.		
		Elmélet	11-12	VI.b)	VI.	11-12	V.b)	VI.
			—	—	—	4-5	I.a)	VI.
3	Koller Ferencz *)	Hegedű	—	—	—	10-11	III.	V.
			11-12	VIII.	V.	11-12	II.	V.
			—	—	—	2-3	I.	V.
			—	—	—	3-4	IV.	V.
			4-5	VI.	V.	4-5	V.	V.
			5-6	VII.	V.	5-6	X.	V.
6-7	IX.	V.	6-7	XI.	V.			
4	Kováts Antal	Zenetörténet	—	—	—	—	—	
5	Szent-Gály Gyula	Magánének	8-9	II.	I.	—	—	—
			9-10	III.	I.	4-5	I.	IV.
		Karének	—	—	—	—	—	—
			3-4	I.	IV.	—	—	—
Zongora	10-11	II.	I.	—	—	—		
	4-5	I.	IV.	—	—	—		
Elmélet	—	—	—	—	—	—		
	—	—	—	—	—	—		
6	Veress Klára	Zongora	11-12	I.	II.	11-12	II.	II.
			3-4	VIII.	II.	2-3	III.	II.
			4-5	VII.	II.	3-4	IV.	II.
			5-6	VI.	II.	4-5	V.	II.

*) Zenekari gyakorlatot tartott vasárnap délelőtt 11—12-ig

REN D.

Szerda			Csütörtök			Péntek			Szombat			Heti óraszám	
Óra	Csoport	Terem	Óra	Csoport	Terem	Óra	Csoport	Terem	Óra	Csoport	Terem	tárgy szerint	összesen
—	—	—	11-12	IV.	III.	—	—	—	11-12	IV.	III.	18	24
2-3	V.	III.	2-3	VI.	III.	—	—	—	2-3	VI.	III.		
—	—	—	3-4	I.	III.	4-5	II.	III.	3-4	I.	III.		
4-5	II.	III.	4-5	III.	III.	5-6	V.	III.	4-5	III.	III.		
3-4	VI.a)	III.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
5-6	IV.a)	III.	5-6	VIII.a)	III.	—	—	—	5-6	VIIa)	III.		
6-7	IX.a)	III.	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10-11	IV.	VI.	—	—	—	11-12	IV.	VI.	3-4	II.	VI.	15	24
2-3	I.	VI.	2-3	II.	VI.	2-3	I.	VI.	4-5	III.	VI.		
4-5	V.	VI.	3-4	III.	VI.	—	—	—	5-6	V.	VI.		
11-12	II.b)	VI.	—	—	—	—	—	—	11-12	II.a)	VI.	9	
3-4	IV.a)	VI.	4-5	V.a)	VI.	3-4	I.b)	VI.	1-3	III.b)	VI.		
—	—	—	10-11	III.	V.	—	—	—	10-11	III.	V.	32	32
11-12	VIII.	V.	11-12	II.	V.	—	—	—	11-12	II.	V.		
—	—	—	2-3	I.	V.	—	—	—	2-3	I.	V.		
3-4	VII.	V.	3-4	IV.	V.	—	—	—	3-4	IV.VIII.	V.		
4-5	VI.	V.	4-5	V.	V.	4-5	VI.VIII.	V.	4-5	V.VIII.	V.		
5-6	IX.	V.	5-6	X.	V.	5-6	VII.	V.	5-6	X.	V.		
—	—	—	6-7	XI.	V.	6-7	IX.	V.	6-7	XI.	V.		
2-3	II.	IV.	—	—	—	—	—	—	3-4	I.	IV.	2	2
8-9	III.	I.	11-12	II.	I.	9-10	VII.	I.	—	—	—	9	
10-11	II.	I.	4-5	I.	I.	—	—	—	4-5	I.	IV.		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	20
3-4	II.	IV.	—	—	—	3-4	I.	IV.	3-4	II.	IV.		
9-10	II.	I.	—	—	—	10-11	II.	I.	—	—	—		
4-5	I.	IV.	—	—	—	4-5	I.	IV.	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	11-12	VIIIb)	IV.	—	—	—	1	
11-12	I.	II.	11-12	II.	II.	11-12	I.	II.	11-12	II.	II.	24	24
2-3	VI.	II.	2-3	III.	II.	2-3	VI.	II.	2-3	III.	II.		
3-4	VII.	II.	3-4	IV.	II.	3-4	VII.	II.	3-4	IV.	II.		
4-5	VIII.	II.	4-5	V.	II.	4-5	VIII.	II.	4-5	V.	II.		

az V. számú teremben, ezzel heti óraszámá 33-ra emelkedik.

VI.

Ögzett tananyag.

A) FŐTANSZAK.

I. ZONGORA TANSZAK.

Zongora.

Heti óraszám 3.

a) Alsófokú tanfolyam.

I. OSZTÁLY. Helyes kéz- és újjtartás; 5 újjas gyakorlatok, az alá- és felültevés előgyakorlatai; kemény hangsorok egy nyolczad terjedelemben, 5 keresztig; kemény hármasok.

Breslaur E. Zongora iskola I. füzet; Biehl op. 36. I. f.; Breslaur op. 46; Behr F. op. 451. No. 3.; Reinecke op. 127. I. f.; Köhler op. 243.; „Unsere Klassiker“ gyűjteményből Schubert és Weber.

Beirt növendék száma: 17, kimaradt: 1.

II. OSZTÁLY. Az összes kemény skálák 2 nyolczadon legato; kemény hármasok, három szólamban, törve 2 nyolczadon át.

Biehl op. 7., op. 44. I. és II.; Schmidt op. 16.; „Meister für die Jugend“ gyűjteményből Mendelssohn, Schumann; „Unsere Klassiker“ gyűjteményből Haydn, Chopin, Mendelssohn; Hamma op. 44.; Behr op. 310.; Baumfelder op. 215.; Grossheim J. op. 23.; Doppler J. op. 327. No. 5.; Arnaud „Les yeux bleus“ 4 kezese; „Unsere Klassiker“ gyűjteményből Weber és „Diverses“.

Beirt növendékek száma: 10.

III. OSZTÁLY. Harmonikus moll-skálák legato 2 nyolczadon át; kemény és lágy hármas hangzatok 3 szólamban, törve 2 nyolczadon át.

Schmidt op. 16.; Köhler op. 242. vagy 50., esetleg Bertini opus nélkül; Biehl op. 57. No. 1 Sonatine; Necke H. op. 301. I. és II. f.; „Unsere Klassiker“ gyűjteményből Schubert, Standke O. op. 31. No. 8., 4 kézre; „Meister für die Jugend“ gyűjteményből Beethoven, Schubert; Oginsky op. 31. „Polonaise“ 4 kézre; Kuhlau op. 20. Sonatine; Gade W. op. 36. No. 3.; Székely Imre op. 45., 16., 2. és 15. szám; Bartalus István „Kis művész“ gyűjteményből az I. sz.; Gurlitt op. 62.; „Album f. d. Jugend“ gyűjteményből Schumann, Rubinstein és Tschaikowsky; Hünten op. 21.; Müller W. op. 2. I. f.; Schumann op. 68.; Grieg op. 12. I. f.; Field J. „Notturmo“.

Beirt növendékek száma: 14, kimaradt: 1.

IV. OSZTÁLY. Melodikus moll-skálák legato, 2 nyolczadon át; kemény és lágy hármás hangzatok 4 szólamban, törve 2 nyolczadon át.

Schmidt op. 16.; Berens op. 88., esetleg Bertini op. 100.; Schumann op. 118.; Godard B. op. 46. 4. sz.; Reinecke K. op. 183. II. f.; Dussek „Stücke“, Dussek „Cansonetta“; Clementi op. 36. „Sonatine“ 4., 5. sz.; Székely Imre op. 45.; Bourdeaux „Scherzo hongroise“.

Beirt növendékek száma: 8, kimaradt: 1.

b) Középfokú tanfolyam.

I. OSZTÁLY. Kemény és lágy skálák egyenes és ellenkező mozgással; kemény és lágy hármások 4 szólamban, törve és futamban 2 nyolczadon át; a domináns heted hangzat 4 szólamban törve.

Mertke újjgyakorlatok; Czerny Gyorsasági iskola I. f.; Biehl op. 66. I. f.; Hendel—Bülow 12 Leichte Stücke; Beethoven op. 49. No. 1., 2. Sonate; Heller op. 75. No. 1.; „Rondo caprice“; „Meister für die Jugend“ gyűjteményből Haydn, Mozart, Mendelssohn, Schumann; Aggházy K. op. 11., 3. szám, „Munkácsy nóta“; Krause A. „Jugendbibliothek“ 4 kézre, I. f.; Thern K. op. 57. „Komoly ábránd“; Löw J. op. 556. No. 8.; Beliczay Gyula op. 28.; Haydn „E“-moll Sonata; Beethoven Sonata op. 31-ből a 2. szám.

Beirt növendékek száma: 5.

II. OSZTÁLY. Kemény és lágý skálák ismétlése, nyolczad menet és ellenmozgásban legato és staccato, 4 nyolczadon át; kemény és lágý hármas hangzatok, valamint a domináns heted hangzat törve és futamban, négy nyolczadon át; a kézcsukló gyakorlása oktávák, esetleg sext fogások által.

Mertke újjgyakorlatok; Czerny „Gyorsasági iskola“ II. f.; Biehl op. 66. II. f., esetleg Bertini op. 29.; Bach kis praeludiumaiból a két szólamúak; Dussek Rondo (B-dur); Haydn C-dur sonata.

Beirt növendékszám: 1.

A III., IV., V. és VI. OSZTÁLYBA növendék nem volt beosztva.

II. HEGEDŰ TANSZAK.

Hegedű.

Heti óraszám: 3.

a) *Alsófokú tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola I. része a 47. lapig; Dancla könnyebb duettjei; Bloch J. Ballada, Menuett, Berceuse; Erkel F. Bánk bán részlet; Müller Jellemdarab; Mendelssohn „Bölcső-dal“ Erkel—Doppler „Hunyady László“; Chopin F. „Valse“; Bellini „Alvajáró“; Weber, „Oberon“; Bloch J. I. Magyar ábránd; Erkel F. „Sarolta“; Hauser „Dal“; Cooper H. „Elegia“ és „Gavott“; Weisz Gy. „Változatok“; Rieding O. I. Magyar ábránd.

Beirt növendékek száma: 15, kimaradt 3.

II. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola I. része végig, a II. rész-
ből a 253. gyakorlatig; Wohlfart op. 54.; Bloch J. op. 16.; Dancla és Pleyel duettek.

Flotow „Martha“; Singelée „Ábránd“; Bloch J. II. Magyar ábránd; Schubert „A pizstráng“; Greizinger Magyar dalok; Erkel F. „Hunyady László“; Rieding „Polonaise“; Sitt H. „Ballada“; Mascagni P. „Ábránd“; Boccherini L. I. „Menuett“.

Beirt növendékek száma: 7, kimaradt: 1.

III. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola II. részéből 301. gyakorlatig; Wohlfart op. 54. folytatás; Kayser op. 20. I. f.; Bloch op. 16. újjgyakorlatok; Mazas, Dancla, Pleyel duettek.

Beethoven „Dal“ (Adelaide); Bloch J. II. Magyar Rhapsodia; Rieding O. I. Magyar ábránd; Verdi—Jacoby „Ernani“; Guonod Ch. „Faust ábránd“; Donizetti—Viotti „Dal“; Schumann „Álmodozás“; Rossini „Semiramide“; Sarasate—Moffat „Spanyol táncz“; Huber K. „Idyll“; Sitt H. „12 Stücke“; Bloch J. „Mazurka“.

Beirt növendékek száma: 9, kimaradt 1.

IV. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola II. részéből a függelék és III. rész; Kayser op. 20. II. füzet; Bloch J. op. 16. újjgyakorlatok; Wohlfart op. 45. II. f.; Mazas, Dancla, Viotti duettek.

Sitt H. „Barcarole“; Tschaikowsky P. „Májusi est“; Dancla Ch. „Andante“; Rieding O. „Magyar ábránd“.

Beirt növendékek száma: 2.

b) Középfokú tanfolyam.

I. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola III., IV. füzet; Kayser op. 20. III. f.; Feigerl 24 gyakorlat; Bloch Hangsor-iskola I. rész; Bloch J. 24 Etudes I.; Haydn, Viotti duettek.

Verdi—Singelée „La Traviata“; Dancla Ch. „Air Varié“ (I., II. és IV-ik); Bruch M. „Kol-Nidrei“; Kéler B. „Alföldi búcsúhangok“; Donizetti Ch. „Lucia ábránd“; Dancla Ch. „Ábránd“; Spohr L. op. 34. „Andante“; Wagner op. 11. „Melancolie“; Szent-Gály Gy. „Bölcső-dal“.

Beirt növendékek száma: 4.

III. OSZTÁLY. Bloch J. Hegedű-iskola IV. rész; Mazas op. 36.; Bloch J. Hangsor-iskola I. és II. rész; Dont Gradus ad Parnassum; Haydn, Viotti, Spohr duettek; Schradiek Újjgyakorlatok I. rész.

Dancla Ch. „Air Varié“ I.; Kéler Béla „A puszták fia“ ábránd; Viotti „Andante“; Viardot P. „Romanz“; Rode op. 10. „Air Varié“.

Beirt növendékek száma: 2.

IV. OSZTÁLY. Kreutzer 42 „Etuden“; Fiorillo 36 etudes; Bloch J. op. 4.; Bloch J. Hangsor-iskola I., II. rész; Schradieck Újjgyakorlatok; Hauptmann, Haydn, Spohr duettek.

Verdi—Alard „La Traviata“; Hubay J. „Huszár dal“; Godard B. „Berceuse“; Wieuxtemps „Romanz“.

Beirt növendékszám: 1.

A II., V., VI. OSZTÁLYBA növendék nem volt beosztva.

III. CZIMBALOM TANSZAK.

Czimbalom.

Heti óraszám: 3.

I. OSZTÁLY. A húrok fekvésének ismertetése; verők tartása, egyenletes ütés elsajátítása; csuklógyakorlatok; Allaga előkészítő czimbalom-iskolájának könnyebb gyakorlatai „C“ és „F“ kulcsban; kemény és lágy hangsorok, 6 keresztig; kemény és lágy hármasok, törve, 2 nyolczadon át; könnyű népdalátiratok.

Beirt növendékek száma: 7, kimaradt: 1.

II. OSZTÁLY. Ismétlés; Allaga előkészítő czimbalom-iskolájának összes és a „Czimbalom-iskola“ I. részének könnyebb gyakorlatai; kemény és lágy hangsorok, hármas hangzatok 6 keresztig és bé-ig.

Allaga, Késmárky népdalátiratai; Szerdahelyi—Allaga „Pusztai kép“; Molitorisz „Népdalok“; Allaga G. „Velencei karneval“; Késmárky „Repülj fecském“.

Beirt növendékek száma: 3.

III. OSZTÁLY. Az összes hangsorok gyakorlása 4 nyolczad terjedelemben; hármas hangzatok és heted hangzatok törve és futamban; Allaga „Czimbalom-iskola“ I. része teljesen; nehezebb modorban átirt népdalok, ábrándok.

Czinka P. — Allaga „Magyar dal“; Bihari — Allaga „Kesergő“; Meyerbeer — Allaga „Ördög Róbert“; Molitorisz „Népdal“; Schubert Allaga „Rémkirály“.

Beirt növendékek száma: 4.

IV. OSZTÁLY. Az összes hangsorok terc és sext menetben; szükített heted hangzat; Allaga „Czimbalom-iskola“ II. részéből a hangverseny-gyakorlatok; Kun L., Allaga, Késmárky, Molitorisz nehezebb átiratai.

Beirt növendék száma: 1.

Az V. OSZTÁLYBA növendék nem volt beosztva.

IV. MAGÁNÉNEK TANSZAK.

Magánének. Heti óraszám: 3.

I. OSZTÁLY. Hangvétel; kemény és lágy hangsorok és hármas hangzatok; hangtalálási és ritmikai gyakorlatok; messa di voce; portamento.

Hauptner Th. „Die Ausbildung der Stimme“; Panseron 50 solfeggiái közül 1—20.; könnyebb dalok Mendelssohn, Haydn, Mozarttól.

Beirt növendékek száma: 4 rendes, 2 rendkívüli.

II. OSZTÁLY. Az első évi tananyag ismétlése és kibővítése; gyorsasági gyakorlatok; előgyakorlatok a trillához.

Hauptner Th. „Die Ausbildung der Stimme“; Concone gyakorlatok; Bordogni—Hauptner 50 Vocalises. Megfelelő dalok Schubert, Schumann, Rubinstein és Tarnay műveiből.

Beirt növendékek száma: 3.

A III. OSZTÁLYBA növendék nem volt beosztva.

V. KARÉNEK TANFOLYAM.

Karének. Heti óraszám: 2.

I. és II. OSZTÁLY. Általános zeneelmélet; dur- és moll-hangnemek; hangközök gyakorlása; ritmikai gyakorlatok; hármas hangzatok alap- és fordított állásokban.

Segédkönyv: Wüllner Kargyakorlatok I. köt.

Beirt növendékek száma: 9.

III. OSZTÁLY. Nehezebb találási gyakorlatok dur- és moll-hangnemben; modulatio; akkord-gyakorlatok; kétszólamú gyakorlatok.

Segédkönyv: Wüllner Kargyakorlatok II. f.; Langer Énekiskola I. füzetből válogatva; Panseron 50 kétszólamú gyakorlat.

Beirt növendékek száma: 4.

Az összes évfolyamok növendékei azonkívül együtt gyakorolták Mendelssohn, Möhring, Szendy, Beethoven megfelelő női és vegyeskarra írt műveit.

B) KÖTELEZŐ TÁRGYAK.

Zeneelmélet.

Heti óraszám : 1.

a) *Alsófokú tanfolyam.*

I. OSZTÁLY. Ezen osztályban a fősúly inkább a hallás képzésére van fektetve s a szükséges elméleti ismereteket részint a rendszeres gyakorló órán, részint a hangjegyírás gyakorlása alkalmával sajátítják el a növendékek.

Segédkönyvül szolgáltak a hallásképzésnél: Götze Schreibe und Singübungen; a hangjegyírásnál: Breslaur E. Notenschreibschule I. f.

Beírt növendékek száma : 39, kimaradt : 5.

II. OSZTÁLY.*) A zenéről általában; a hangok felírása; vonalrendszer; kulcsok; hangértékek és szünetjegyek; egyszerű és összetett ütemek; egész- és fél-hangtávolság; módosított hangok; a kemény, továbbá az eredeti és összhangzati lágy skálák képzése; kemény és lágy hármashangzatok; természetes hangközök; zenei diktálás.

Tankönyv: Szent-Gály Gy. Zeneelmélet. Metzger Béla. Kecskemét, 1900. II. kiadás.

Beírt növendékek száma : 24, kimaradt : 2.

III. OSZTÁLY.***) A dallami lágy hangsorok képzése; mesterseges hangközök; hangközök megfordítása; hangnemek; negyed- és ötöd-kör; a dur- és moll-hangnemek rokonsága; kemény és lágy hármashangzatok alap és fordított állásban; zenei diktálás.

Tankönyv: mint a II. osztályban.

Beírt növendékek száma : 32, kimaradt : 2.

IV. OSZTÁLY.***) Rendkívüli ütemek; synkopa; rendkívüli beosztás; ékesítések; szólamok; a szólamok különféle haladása;

---

*) Ezen osztályba voltak beosztva a karének tanfolyam I. osztályának növendékei is.

**) Ide soroztattak a karének tanfolyam II. oszt. növendékei.

***) A magánének tanszak I. és a karének tanfolyam III. oszt. növendékei ezen csoportba voltak beosztva.

kemény és lágy hármások egybekötése alapállásban; domináns heted hangzat és annak feloldása; zárlat; zenei diktálás.

Tankönyv: mint fent.

Beirt növendékek száma: 21, fölmentetett: 2, kimaradt: 1.

b) Középfokú tanfolyam.

I. OSZTÁLY.*) Az alsófokú tanfolyamon végzett tananyagnak bővebb átismétlése, továbbá az alaktan elemei; motivum; zenei mondat; egyszerű és kettős dalformák elemzése.

Beirt növendékek száma: 12.

II. Összhangzattan.

(A középfokú zeneiskola II. és III. osztályában.)

II. OSZTÁLY. A kemény és lágy hangsorok egyes lépcsőire épített hármás hangzatok egybekötése alap- és fordított állásban; a domináns heted feloldása és alkalmazása alap- és fordított állásban.

Beirt növendék száma: 1.

III. OSZTÁLY. Mellék heted hangzatok; ezeknek alkalmazása alap- és fordított állásban; alterált hangzatok; átnyújtások; modulatio; tömött és szétszórt összhangosítás.

Beirt növendékek száma: 3.

III. Zenetörténet. Heti óraszám: 1

(Kötelező a középfokú zeneiskola V. és VI. osztályában, de önként jelentkező növendékek is hallgatták a tanfolyamot.)

I. ÉVFOLYAM. Bevezetés; a zenetörténet fogalma, célja és feladata; a zeneművészet keletkezése; zenetörténeti műemlékek; a zenetörténet fő korszakai; az ó-kori zene; a keresztény zene kezdete; a többszólamú ének keletkezése; német-alföldi iskola; római iskola; protestáns egyházi zene; az oratorium és opera kezdete; temperált hanglétra; Bach S.; Händel; az opera reformja; Gluck.

Beirt növendékek száma: 6, fölmentetett: 6, önként jelentkezett: 14, kimaradt: 8.

*) E csoportba osztattak a magánének tanszak II. oszt. növendékei.

II. ÉVFOLYAM. Haydn, Mozart, Beethoven utáni korszak; a nagy klasszikusok epigonjai; régibb romantikusok; újabb klasszikusok; újabb romantikusok.

Beírt növendékek száma: 4, fölmentetett: 1, önként jelentkezett 3, kimaradt 1.

IV. Kamarazene.   Heti óraszám: 1.

(Kötelező a zongora- és hegedű-tanszak középfokú tanfolyamának IV., V. és VI. osztályaiban.)

Ez évben nem volt megtartható, mivel azokba az osztályokba, melyekben kötelező, növendék nem volt beosztva.

V. Zenekari gyakorlatok.

(Fölvétettek a hegedű-tanszak önként jelentkező növendékei, továbbá műkedvelők.)

Gyakorlásul szolgáltak: Thul F. Bölcsődal; Grieg E. Utolsó tavasz; Szent-Gály Gy. Andante; Götze Vázlatok; Beliczay Gy. D-moll serenade; Szendy Á. Gyere haza édes anyám; Beethoven Krisztus az Olajfák hegyén.

Jelentkezett: 22, kimaradt: 3.

VII.

Tandijak és vizsgálati díjak.

A lefolyt tanévben befolyt:

Beiratási díjakból	123 kor.
Hangszer használati díjakból	44 „
Zenekari gyakorlatok díjából	66 „
Tandijból	5540 „
Magánvizsgadíjakból	— „
Összesen	5773 kor.

Jelen sorok irásáig hátralékban van még 19 növendék összesen 206 koronával.

VIII.

Tanszerek, bútorzat.

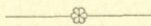
A lefolyt tanévben az iskola fölszerelése *vétel* útján egy zongorával, — 360 kor. — egy hangjegyírásra vonalzott táblával — 20 kor. — és 12 db hangjegyállvánnyal — összesen 392 kor. értékben; *adományozás**) útján pedig 12 db zenetörténeti szemléltető képpel — 240 kor. értékben — gyarapodott.

Az újabb fölszerelések összes értéke 632 korona.

A zeneiskola jelenlegi fölszerelése e szerint a következő:

I. Tanszerek: 4 zongora, 2 hegedű, 1 mély hegedű, 1 gordonka, 2 gordon, 1 pedálczimbalom, 6 hangjegyírásra vonalzott tábla, 20 hangjegyállvány, 12 zenetörténeti szemléltető kép. Összesen 3560 kor. értékben.

II. Bútorzat: 1 álló-, 4 fali-, 10 függőlámpa, 8 iskolai pad, 50 szék, 1 pamlag, 1 íróasztal, 6 tintatartó, 6 vizes üveg, 10 pohár, 13 különféle asztal, 1 hangszerszekrény, 1 iratszekrény, 5 kép, 2 tükör, 6 köpörláda, 5 esernyőtartó, 13 függöny, 6 mosdó, 1 álló és 7 fali-fogas, 2 kályhaellenző, 6 fászláda, 1 papirkosár, 1 fali óra, 2 pad a folyosón, 1 hirdetési tábla. Összesen 813 kor. 72 fill. értékben.

*) Az adományozó nevét lásd a 25. lapon.

IX.

Hangjegytár.

Vétel útján szereztettek: Beethoven L. „Krisztus az olajfák hegyén.“ Oratorium. (Partitura, három zongora kivonat, 34 f. zenekari szólam, 102 f. karszólam), 86 kor. 88 fill. és id. Ábrányi Kornél „A magyar zene a 19. században“, 12 kor. értékben. Összesen 2 mű, 2 kötet, 139 füzet, 98 kor. 88 fill. értékben.

Adományozás *) útján a következő művekkel gyarapodott a hangjegytár. Zongorára: H. Kipper Sonatinen Album (I., II., III. f.), H. Kipper Sonaten Album (I., II., II., IV. f.), Czobor K. Gavotte a „Fin de siècle“ balletből, Lányi E. 3 Intermezzi. Hegedűre és zongorára: Lányi E. Romanse hongroise, Greizinger J. I. magyar ábránd és Andante religioso. Énekhangra és zongorára: H. Wes-seler Lieder am Gretchen v. Th. Herold (3 füzet). Czimbalomra: Erdélyi D. Hangsorgyakorlatok. Összesen 9 mű, 1 kötet, 12 füzet, 25 kor. 80 fill. értékben.

Van jelenleg a zeneiskola hangjegytárában: 228 mű, 62 kötet, 422 füzet, 1208 kor. 22 fill. értékben.

A szaklapok közül jár a Zenelap és a Klavier-Lehrer, a folyóiratok közül a Zenélő Magyarország.

*) Az adományozók neveit lásd a 25. és 51. oldalon.

A tantestület tagjai,

irodalmi és társadalmi működésük.

SZENT-GÁLY GYULA, a „Magyar Zeneszerzők Társaságá“-nak és a „Katona József kör“-nek rendes tagja, igazgató. Tanította a karéneket, magánéneket, zongorát, összhangzattant heti 20 órában. Működésének évszáma ez iskolánál: 6. — Előadott műve: Andante, hat hegedű és zongorára (kézirat). Dolgozótársa volt a „Zenélő Magyarország“ című folyóiratnak.

2. BOURDEAUX GÉZA, rendes tanár, a „Katona József kör“ rendes tagja. Tanította a zongorát és zeneelméletet heti 24 órában. Ez iskolánál működik 6 év óta. — Megjelent művei: „Egyszer néztem csak szemedbe . . .“ dal (saját kiadás). „Gnomen Tanz“ (C. Rühle kiadása, Lipcse). „Zöld a mező, zöld a berek“ dal (Zenélő Magyarország).

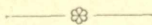
3. KADÁR EMMA, helyettes tanárnő, tanította a czimbalmot és zeneelméletet heti 24 órában. Működésének évszáma: 2.

4. KOLLER FERENCZ, rendes tanár, tanította a hegedűt az összes évfolyamokon és a zenekari gyakorlatot heti 33 órában. Ez iskolánál működik 3 év óta. Mint hangversenyző szerepelt.

5. KOVÁTS ANTAL, rendkívüli tanár, kegyesr. főgymn. tanár, az „Országos Tanár Egyesület“ rendes tagja, a „Katona József kör“ titkára. Tanította a zenetörténetet heti 2 órában. Az iskolánál tanít 3 és fél év óta.

6. VERESS KLÁRA, rendes tanárnő, a „Katona József kör“ rendes tagja. Tanította a zongorát heti 24 órában.

Iskolaszolga: SZABÓ JÓZSEF, asztalos-mester.

XI.

Növendékek.

Az érdemjegyek fokozata : Magaviselet : 1 = dicséretes, 2 = jó, 3 = tűrhető.

Szorgalom : 1 = ernyedetlen, 2 = dicséretes, 3 = jó, 4 = változó, 5 = hanyag.

Előmenetel : 1 = kitűnő, 2 = jeles, 3 = jó, 4 = elégséges, 5 = elégtelen.

Rövidítések, jelzések : tm. = tandijmentes, ft. = féltandijas, kt. = kedvezményes tandijas, fm. = fölmentetett, vnt. — vizsgálatot nem tett; az 1. számmal jelzettek vizsgálatra nem jelentek meg, a 2. számmal jelzettek a II-ik félévben iratkoztak be, vizsgálatra nem bocsáttattak, rkn. = rendkívüli növendék, ő. ism. = önként ismétlő.

A) ZONGORA TANSZAK.

a) Alsófokú tanfolyam.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Zongora	Köteles mel- léktárgyak			Főtanszakot tanította
					Hangjegy írás	Zenei diktálás	Zene- elmélet	
Bekker Károly 1.	I.	—	—	—	—	—	—	Bourdeaux
Biró István	"	1	2	3	2	2	—	"
Csomák Irma	"	1	1	2	1	2	—	Veress
Faragó Pál	"	1	2	2	1	1	—	Bourdeaux
Fejes Ilona	"	1	1	2	1	1	—	Veress
Fispán Mariska 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Katona Juliska	"	1	1	1	1	2	—	"
Kazinczy Gábor	"	1	1	1	4	1	—	Bourdeaux
Kohn Izidor	"	1	2	2	2	2	—	"
Nagy Erzsike	"	1	1	1	1	2	—	Veress
Polónyi Jenő 1.	"	—	—	—	—	—	—	Bourdeaux
Szabó Mariska 2.	"	—	—	—	—	—	—	Veress
Szilágyi Ilona	"	1	2	3	4	2	—	"
Szilágyi Irma	"	1	2	3	4	1	—	"
Tóth Irén	"	1	1	2	1	2	—	"
Vasváry Erzsé	"	1	1	1	2	1	—	"
Fekete Terka 1.	II.	—	—	—	—	—	—	"
Fekete Mariska 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Goldschmied Teréz	"	1	1	2	—	2	4	"
Jakab Mariska	"	1	2	2	—	1	2	"
Kalecsinszky Zoltán	"	1	3	3	—	2	3	Bourdeaux
Fr. Kiss Teréz	"	1	1	1	—	1	1	Veress
Mészáros Etelka	"	1	2	2	—	1	1	Bourdeaux

B) HEGEDŰ TANSZAK.

a) Alsófokú tanfolyam.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Hegedű	Köteles mel- léktárgyak			Főtanszakot tanította
					Hangjegy írás	Zenei diktálás	Zene- elmélet	
Csomák János	I.	1	1	1	4	2	—	Koller
Fördös Dezső 2.	"	1	1	1	4	2	—	"
Hajagos József	"	1	1	1	1	1	—	"
Igó Mariska	"	—	—	—	—	—	—	"
Kerekes József 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Kneffel József 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Lorge Róbert 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Mezey Sándor	"	1	2	2	2	2	—	"
Reiner Imre 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Szabó Jenő	"	1	2	2	4	4	—	"
Tietz Ferencz 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Ziprisz Aladár 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Bábiczy Géza	II.	2	1	1	—	2	1	"
Beliczay Oszkár	"	1	2	2	—	2	3	"
Csengery József 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Gál József 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Holozsnyay Iván 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Kasza Dezső	"	1	2	3	—	4	3	"
Nagy Imre	"	1	1	1	—	1	1	"
Dávid Ferencz	III.	1	2	1	—	2	5	"
Dobozy Sándor	"	1	1	1	—	1	1	"
Farkas Menyhért	"	1	2	2	—	3	5	"
Fodor Viktor 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Harkay Béla	"	1	1	1	—	2	1	"
Scheiber Béla	"	1	2	1	—	1	1	"
Tieser József 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Weisz Rózsa	"	1	2	2	—	3	3	"
Bátky Zoltán	IV.	1	1	1	—	2	2	"
Lőwy Mihály II.	"	1	2	1	—	2	1	"
Összesen: 29.								

Kimaradtak az I. osztályból: Fűzfás Jenő,
Lőwy Mihály I.,
Rapcsányi István.
a II. " Köhler Ferencz.
a III. " Varga Károly.

b) Középfokú tanfolyam.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Hegedű	Köteles melléktárgyak						Főtanszakot tanította
					Zenei diktálás	Zene-elmélet	Összhang-zattan	Formatan	Kamara-zene	Zene-történet	
Bárány Etele . . .	I.	1	2	2	1	2	—	—	—	—	Koller
Hirsch Ernő . . .	"	1	1	2	3	3	—	—	—	—	"
Kohn Jenő . . .	"	1	1	1	1	1	—	—	—	—	"
Kolompai Mihály . .	"	1	1	1	1	1	—	—	—	—	"
Beliczay Imre . . .	III.	1	2	1	1	—	1	—	—	—	"
Löffler Ernő . . .	"	1	2	2	2	—	1	—	—	—	"
Nagy Lajos . . .	IV.	2	2	1	2	—	1	—	—	—	"
Összesen: 7.											

c) CZIMBALOM TANSZAK.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Czimbalom	Köteles melléktárgyak			Főtanszakot tanította
					Hangjegy irás	Zenei diktálás	Zene elmélet	
Csolnoky Aranka 1.	I.	—	—	—	—	—	—	Kádár
Fekete Ilonka 1. I.	"	—	—	—	—	—	—	"
Fekete Ilonka 1. II.	"	—	—	—	—	—	—	"
Nagy Ilonka	"	1	2	2	2	2	—	"
Witt Francziska 1.	"	—	—	—	—	—	—	"
Vágó Margit 2.	"	—	—	—	—	—	—	"
Kiss István 1.	II.	—	—	—	—	—	—	"
Mészáros Etelka	"	1	1	1	—	1	1	"
Ress Gizella	"	1	3	2	—	3	2	"
Hajagos Rózsa	III.	1	1	1	—	1	3	"
Marsner Erzsí	"	1	1	2	—	2	2	"
Pozsai András	"	1	1	1	—	2	2	"
Rosebaum Ilonka	"	1	1	1	—	1	3	"
László Sándor 1.	IV.	—	—	—	—	—	—	"
Összesen: 14.								

Kimaradt az I. osztályból: Grünberger Juliska.

D) MAGÁNÉNEK TANSZAK.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Magánének	Köteles melléktárgyak				Főtan szakot tanította
					Zene-elmélet	Összhang-zattan	Alaktan	Zene-történet	
Fekete Rózsa	I.	1	1	2	—	1*	—	1	Szent-Gály
Fispán Irma 1. . . .	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Nagy Anna 1.	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Parragh Ottilia rkn. .	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Schmidt Zseni rkn. .	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Szilágyi Margit 1. . .	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Dömötör Margit 1. . .	II.	—	—	—	—	—	fm.	—	"
Gulácsi Ilona 1. . . .	"	—	—	—	—	—	fm.	—	"
Witz Hermin	"	1	2	2	—	3	fm.	fm.	"
Összesen: 9.									

* Mivel előzőleg főtan szak a zongora volt és a zeneelmélet, mint köteles melléktárgyat elvégezte, az összhangzattanra osztatott be.

E) KARÉNEK TANFOLYAM.

Növendék	Osztály	Magaviselet	Szorgalom	Karének	Köteles melléktárgyak				Főtan szakot tanította
					Zene-elmélet	Összhang-zattan	Alaktan	Zene-történet	
Katona Juliska* . . .	I.	1	2	2	fm.	—	—	fm.	Szent-Gály
Kovács Emilia*	"	1	1	2	fm.	—	—	fm.	"
Salamon Anna	"	1	1	1	1	—	—	fm.	"
Vágó Margit**	"	1	1	2	fm.	—	—	fm.	"
Falta Gizella*	II.	1	1	1	fm.	—	1	fm.	"
Hajagos Rózsa**	"	1	2	2	fm.	—	1	fm.	"
Igó Mariska***	"	1	2	2	fm.	—	fm.	fm.	"
Tatay Erzsébet rkn.*	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Weisz Rózsika*** . . .	"	1	2	2	fm.	—	fm.	fm.	"
Fekete Ilonka** ö. ism.	III.	—	—	—	—	—	—	—	"
Politzer Irén*	"	1	2	2	fm.	—	vnt	fm.	"
Vrabel Ilona	"	1	3	1	fm.	—	fm.	fm.	1
Zilzer Szerén ö. ism.	"	—	—	—	—	—	—	—	"
Összesen: 13.									

* Főtan szak a zongora.

** Főtan szak a czimbalom.

*** Főtan szak a hegedű.

F) ZENETÖRTÉNETI TANFOLYAM.

Előadja : Kováts Antal kegyesrendi tanár úr.

Azon növendékeken kívül, kikre nézve a zenetörténet hallgatása kötelező, önként jelentkeztek a következők :

I. évfolyam.

Heti óraszám : 1.

Fr. Kiss Teréz*	Nagy Anna**
Kovács Emilia*	Nagy Erzsike**
Mészáros Etelka*	Ottahal Vilma**
Mészáros Margit*	Vitéz Ilona**

II. évfolyam.

Heti óraszám : 1.

Falta Gizella*	Hajagos Rózsa*
Fekete Rózsa**	Zilzer Szerén**

Kimaradt : Soós Margit.

* Kitűnő eredménnyel vizsgázott.

** Vizsgálatra nem jelent meg.

G) ZENEKARI GYAKORLATOK.

Heti óraszám : 1.

A zenekari gyakorlatokra a hegedű tanszak növendékei és műkedvelők önként jelentkeztek. A tanfolyamot vezette : Koller Ferencz, a hegedűtanszak tanára.

Jelentkeztek :

Bábiezky Géza	Hirsch Ernő
Bárány Etele	Kohn Jenő
Bátky Zoltán	Kolompai G. Mihály
Beliczay Imre	Löffler Ernő
5 Csengery József	15 Löwy Mihály II.
Dávid Ferencz	Muraközy Zoltán*
Dobosi Sándor	Nagy Lajos
Farkas Menyhért	Nagy Imre
Fekete László*	Scheiber Béla
10 Fodor Viktor	20 Tieser József

Varga Károly.

Kimaradtak a II. félévben: Fekete László, Muraközy Zoltán, Varga Károly.

* Műkedvelők, az iskola volt növendékei.

Jutalmat kaptak :

A város által e célra kiutalványozott 20 korona összegből beszerzett hangjegyekből, kiváló szorgalmuk és az elért eredményért: a zongora tanszakon Soós Béla, az a. z. IV. o. növ., Mészáros Margit, az a. z. IV. o. növ., Bagi Béla, a k. z. I. o. növ., Falta Gizella, a k. z. II. o. növ. egy-egy példány Popper L. op. 55. No. 1. Spinnlied című művéből zongorára, 4 kézre; ugyane mű egy példányát kapta Fekete Rózsa, a magánének t. I. o. növ., főleg az elméletben elért kiváló eredményért. Metzger Béláné úrnő (Gallia-féle könyvkereskedés) által adományozott művekből jutalmat kaptak: A hegedű tanszakon Hajagos József (Haydn Romanze Es), Igó Mariska (Mazas, Thema von Donizetti Es), Mezey Sándor (Tours Romanze), az a. h. I. o. növ., Nagy Imre (Händel Largetto F., Siciliano D-moll), az a. h. II. o. növ., Dobozy Sándor-(Hubay G-moll elegia), a z. a. h. III. o. növ., Lówy Mihály (Mosart Adagio E), az a. h. IV. o. növ., Kohn Jenő (Hummel op. 50. 2. sz.), a k. h. I. o. növ. A czimbalomtanszakon Mészáros Etelka II., Pozsár András és Rosenbaum Ilonka III. o. növendékek egy-egy példányt Helselt Románzczából, czimbalomra átírva.

Aletter A. münsteri zeneműkiadó adományát, Mendelssohn L. op. 47., Wogrincsics Villibald, a k. z. I. o. növ. kapta.

Bourdeaux Géza zeneiskolai tanár úr adományából egy-egy füzetet kaptak: Mendelssohn szöveg nélküli dalaiból Vasváry Erzsí, az a. z. I., Fr. Kiss Teréz, az a. z. II., Politzer Irén, az a. z. III. o. növendékei, továbbá Fekete Eszti, az a. z. III. o. növ. Mendelssohn B. F. Andante-ját a 4-ik Symphoniából.

Czobor Károly zeneszerző és tanár úr „Fin de siècle“ című balletjének Gavotte-jából 3 példányt ajándékozott, melyből egy-egy példányban részesültek: Péntek Mariska, az a. z. II., Kovács Emilia és Szemerey Janka, az a. z. III. o. növendékei.

Koller Ferencz zeneiskolai tanár úr adományából jutalmat kaptak: Reiner Imre, az a. h. I. o. növ. (Müller Változatok), Farkas Menyhért, az a. h. III. o. növ. (Gounod—Singelée Faust ábránd) és Kolompai G. Mihály, a k. h. I. o. növ. (Kéler B. Alföldi búcsúhangok).

Kováts Antal kegyesrendi tanár úrnak, a zenetörténet előadójának adományából (3 pld. Jókai mint regényíró és 4 pld. A tragikum Bánk-bánban című felolvasásai), a zenetörténeti tanfolyam 7 legszorgalmasabb látogatója kapott jutalmat és pedig: Falta Gizella, Hajagos Rózsa, Kovács Emilia, Fr. Kiss Teréz, Mészáros Etelka, Mészáros Margit és Szemerey Janka.

Rövidítések: a. = alsófokú, k. = középfokú, z. = zongoratanszak, h. = hegedűtanszak.

Statistikai adatok.

Kimutatás a növendékek létszámáról az 1899/900. tanévben.

A) Alsófokú zeneiskola.

Tanszak	Születési helyre nézve		Vallásra nézve				Korra nézve										Fi-növendék	Leány-növendék	Rendk. növendék	A II. félévben föl-vételt	Vizsgálatot nem tett	Beírt növendékek száma	Kilépett	Létszám az év végén			
	helybéli	vidéki	róm. kath.	gör. kel.	ág. ev.	ev. ref.	izt.	éves																			
								8	9	10	11	12	13	14	15	16									17	18	18 éven fölül
Zongora	28	23	25	—	3	15	8	—	2	4	3	10	4	8	5	4	—	7	4	13	38	2	3	19	51	4	47
Hagedű	22	12	16	1	1	5	11	—	—	5	3	9	1	8	1	1	2	4	—	32	2	—	1	12	34	5	29
Összesen:	50	35	41	1	4	20	19	—	2	9	6	19	5	16	6	5	2	11	4	45	40	2	4	31	85	9	76

B) Középfokú zeneiskola.

Zongora	5	1	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	4	—	—	5	1	—	—	2	6	—	6
Hagedű	5	2	3	—	1	—	3	—	1	—	—	2	2	—	2	—	2	—	—	7	—	—	—	—	7	—	7
Összesen:	10	3	8	—	1	1	3	—	1	—	—	1	3	2	—	6	—	—	12	1	—	—	—	2	13	—	13

C) Czibalom tanfolyam.

Tanszak	Születési helyre nézve		Vallásra nézve					Korra nézve										Létszám az év végén										
	helybéli	vidéki	róm. kath.	gör. kel.	ág. ev.	iszr.	éves																					
							8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18											
Czibalom . . .	9	6	6	—	—	6	3	—	—	1	3	1	3	3	1	1	2	—	12	3	—	2	7	15	1	14		
D) Magánének tanfolyam.																												
Magánének . . .	6	3	3	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	2	—	9	2	—	7	9	—	9
E) Karének tanfolyam.																												
Karének . . .	11	2	7	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	6	2	—	13	—	4	—	13	—	13
F) Általános kimutatás.																												
Az összes évfolyamokon	86	49	65	1	5	31	33	—	2	9	8	22	7	23	12	8	13	23	8	69	66	4	10	47	135	10	125	*
* Tulajdonképeni létszám 114, mivel 11 növendék két tanszakra volt beírva. Az általános kimutatás tehát így módosul:																												
	77	47	60	1	5	27	31	—	2	9	8	22	7	22	11	6	13	17	7	69	55	4	10	47	135	10	114	

XIII.

Nyilvános működés.

A lefolyt tanévben 2 növendék- és 5 vizsgálati hangverseny tartatott, ezenkívül a zeneiskola rendezte Beethoven „Krisztus az olajfák hegyén“ című oratoriumának előadását részben a zeneiskolai növendékek, részben műkedvelők, a „Kecskeméti Dalárda“, a „Polgári Dalkör“ és a színházi zenekar közreműködésével.

Az 1899. évi december hó 17-én tartott

I. Növendék hangverseny műsora.

1. *Löv J.* . . . . . a) Marche impromptu.
b) Scherzo.
Péntek Mariska, az a. z. II. o. növ.
(Tanára: Veress Klára.)
2. *Mascagni P.* . . . . . Ábránd.
Nagy Imre, az a. h. II. o. növ.
(Tanára: Koller Ferencz.)
3. *Szerdahelyi—Allaga* . . . . . Pusztai kép.
Rosenbaum Ilona, a cz. IV. o. növ.
(Tanára: Kádár Emma.)
4. *Behr F.* . . . . . Jellemkép. (op. 310.)
Szemerey Janka, az a. z. IV. o. növ.
(Tanára: Veress Klára.)
5. *Bloch J.* . . . . . I. Magyar rhapsodia.
Dobozi Sándor, az a. h. III. o. növ.
(Tanára: Koller Ferencz.)
6. *Schubert—Standke* . . . . . Moment musical. (op. 8.)
Zongorán négy kézre előadják: **Páthy János**
és **Soós Béla**, az a. z. III. o. növ.
(Tanár: Bourdeaux Géza.)
7. *Allaga G.* . . . . . Magyar dalok.
László Sándor, a cz. IV. o. növ.
(Tanára: Kádár Emma.)

8. *Grieg (op. 12.)* . . . . . a) Az éji őr dala. (3. sz.)
 b) Dal. (5. sz.)
Vaszilcsin Hajnalka, az a. z. IV. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
9. *Dancla Ch.* . . . . . Air varié. (4-ik)
Kohn Jenő, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
10. *Gurlitt C. (op. 62.)* . . . . . a) Mese. (20. sz.)
 b) Valse. (11. sz.)
Wogrincsi Vilibald, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
11. *Mozart* . . . . . a) Románcz.
 b) I. tétel a G-moll symphoniából.
Csomák Elemér, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
12. *Thul Fr.* . . . . . Bölcsődal.
 Előadja az iskola vonós zenekara, a magán
 hegedűrészt játsza Fekete László úr.
 (Tanár: Koller Ferencz.)

Áz 1900. évi február hó 18-án tartott

II. Növendék hangverseny műsora.

1. *Oginski—Standke* . . . . . Polonaise. (op. 31.)
 Zongorán 4 kézre előadják: **Szabolótzky Antal**, az a. z. III. o. és **Csomák Elemér**,
 a k. z. I. o. növ.
 (Tanár: Bourdeaux Géza.)
2. *Beethoven* . . . . . Dal. (Adelaide.)
 Előadja: **Fodor Viktor**, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
3. *Molitorisz* . . . . . Népdal-átiratok.
Kiss István, a cz. II. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
4. *Bruni A. B.* . . . . . Arabesk.
 Két hegedűn előadják: **Scheiber Béla**, az
 a. h. III. és **Nagy Imre**, az a. h. II. o. növ.
 (Tanár: Koller Ferencz.)
5. *Schubert F.* . . . . . Moment Musical.
Szabolótzky Antal, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)

6. *Rieding O.* . . . . . Magyar ábránd. (3.)
Hirsch Ernő, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
7. *Schumann R.* . . . . . Dal és Románcz. (op. 68.)
Politzer Irén, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
8. *Verdi—Singelée* . . . . . La Traviata. (Ábránd.)
Kolompai Mihály, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
9. a) *Meyerbeer—Allaga* Ördög Róbert. (Ábránd.)
 b) *Molitorisz* . . . . . Népdal-átiratok.
Hajagos Rózsa, a cz. II. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
10. *Rieding O.* . . . . . Magyar ábránd. (1.)
Bátky Zoltán, az a. h. IV. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
11. *Kuhlan F.* . . . . . Szonatina (op. 20.) I. és II. tétel.
Soós Béla, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
12. *Bloch J.* . . . . . II. Magyar rhapsodia.
Kohn Jenő, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
13. *Schubert F.* . . . . . Valse.
László Lajos, az a. z. IV. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
14. *Grieg E.* . . . . . Utolsó tavasz.
 Előadja: a Zenekari osztály.
 (Tanár: Koller Ferencz.)

Krisztus az olajfák hegyén.

Oratorium. Szerző: Beethoven Lajos.

Előadatott a városi színházban 1900. évi április hó 10-én.

KÖZREMŰKÖDTEK:

Krisztus (tenor) . . . . . Mihó László úr,
 Szeraf (soprán) . . . . . Varga Adolfné úrnő,
 Péter apostol (baryton) . . . . . ifj. Réthey Ferencz úr.
 Angyalok kara. Apostolok kara. Katonák kara.

A karban közreműködtek:*Hölgyek:*

Bárány Elza	Fekete Ilonka	Katona Juliska	Tóth Vilma
Benkóczy Viola	Fekete Irma	Kovács Emilia	Tatay Erzsébet
Bodroghy Irén	Fekete Rózsa	Politzer Irén	Vágó Margit
Csomák Ella	Gulácsy Ilonka	Salamon Anna	Vrábel Ilona
Dékány Mariska	Hajagos Rózsa	Soós Margit	Zilzer Szerén
Dékány Juliska	Hornyik Irén	Szemerey Janka	Weisz Rózsa
Falta Gizella	Igó Mariska	Szilágyi Margit	Witz Hermin

Urak:

Aszódi Béla	Horváth János	Lakó László	Scheffler Ferencz
Barta József	Horváth András	Lupkovitz Ferencz	Steiner József
Bagi Kálmán	Dr. Huszár Dezső	Mányoki József	Stilla Vendel
Bérczy József	Kalmár Imre	Nagy István	Sváb Gyula
Csikay Mihály	Kara Dániel	Nóta Ferencz	Szathmáry Sándor
Danics József	Kiss Béla	Olajos Károly	Szabó Gergely
Deák Sándor	Kiss Jenő	Orbán Ferencz	Szemerey Zsigmond
Deák Mihály	Kiss Kálmán	Petneházy Boldizsár	Szűcs László
Dely Károly	Kovács József	Raffai Géza	Tormássy Ferencz
Fekete Béla	Kónya Imre	Rapesányi Kálmán	Tormássy István
Grimm Géza	Krajner Kálmán	Rehák Pál	Tóth Zsigmond
Gyapjas László	Kulesár Sándor	Révay László	Virág Gergely
Györffy Pál	Kulesár István	Rigó Zsigmond	Virág József
Hajagos Gyula	Laczi József	Rimóczy János	Zsigmond M. József
			Witz Ferdinánd

A zenekarban a színházi zenekar és a városi zeneiskola vonós zenekarának tagjain kívül közreműködtek:

Bourdeaux Géza úr	Garzó Béla úr	Ft. Horváth György úr
Ifj. Fekete László úr	Geday Sándor úr	Koller Ferencz úr

Karnagy:

Szent-Gály Gyula, a városi zeneiskola igazgatója.

Az 1900. évi június hó 21-én tartott

I. Vizsgálati hangversenynek műsora.

- Breslaur E.* . . . . . Op. 46-ból a 21. és 25. sz.
Kohn Izidor, az a. z. I. o. növ.
(Tanára: Bourdeaux Géza.)
- Flotow* . . . . . Martha operából részlet.
Gál József, az a. h. II. o. növ.
(Tanára: Koller Ferencz.)

3. *Allaga Géza* . . . . . Népdalok.
Nagy Ilonka, a cz. I. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
4. *Weber* . . . . . Sajkadal és keringő.
Csomák Irma, az a.*z. I. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
5. *Bloch J.* . . . . . Menuette.
Kneffel József, az a. z. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
6. *Behr F.* . . . . . Op. 451-ből a 2. sz.
Biró István, az a. 2. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
7. *Allaga G.* . . . . . Népdalok.
Witt Francziska, a cz. I. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
8. *Erkel F.* . . . . . Bánk-bán operából részlet.
Szabó Jenő, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
9. *Müller* . . . . . Jellemdarab.
Lorge Róbert, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
10. *Schubert* . . . . . Op. 9-ből a 20. és op. 15-ből a 22. sz.
Fispán Mariska, az a. z. I. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
11. *Mendelssohn L.* . . . . . Bölcsődal.
Mezei Sándor, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
12. *Mozart* . . . . . Török Induló.
Kazinczy Gábor, az a. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
13. *Allaga G.* . . . . . Népdalok.
Ress Gizella, a cz. II. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
14. *Erkel—Doppler* . . . . . Hunyady László.
Ziprisz Aladár, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
15. *Beethoven* . . . . . Allegretto.
Polónyi Jenő, az a. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)

16. *Chopin Fr.* . . . . . Valse.
Csomák János, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
17. *Bellini* . . . . . Ábránd az „Alvajáró“-ból.
Beliczay Oszkár, az a. h. II. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)

Az 1900. évi június hó 22-én tartott

II. Vizsgálati hangversenynek műsora.

1. *Weber K. M.* . . . . . Keringő.
Tóth István, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
2. *Sitt H.* . . . . . Barcarole.
Lówy Mihály, az a. h. IV. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
3. *Mendelssohn F.* . . . . . Velencei sajkadal.
Péntek Mariska, az a. z. II. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
4. a) *Weber* . . . . . Oberon.
 b) *Erkel* . . . . . Hunyady László.
Hajagos József, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
5. a) *Allaga G.* . . . . . Velencei Karneval.
 b) *Késmárky A.* . . . . . Repülj fecském.
Mészáros Etelka, a cz. II. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
6. *Bloch J.* . . . . . I. Magyar ábránd.
Tietz Ferencz, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
7. *Beethoven* . . . . . Gyászinduló.
Szobolótzky Antal, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
8. *Dancla* . . . . . Ábránd.
Bárány Etele, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
9. a) *Chopin* . . . . . Mazurka.
 b) *Field J.* . . . . . Nocturne.
Veress Irma, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)

10. *Rieding O.* . . . . . I. Magyar ábránd.
Harkay Béla, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára : Koller Ferencz.)
11. *Allaga—Kun* . . . . . Népdalok.
Rosenbaum Ilonka, a cz. III. o. növ.
 (Tanára : Kádár Emma.)
12. *Verdi—Jacoby* . . . . . Ernani.
Scheiber Béla, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára : Koller Ferencz.)
13. *Hamma B.* . . . . . Op. 44-ből a 7-ik és 13-ik szám.
Goldschmid Teréz, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára : Veress Klára.)
14. *Singelée J. B.* . . . . . Ábránd.
Bábiczy Géza, az a. h. II. o. növ.
 (Tanára : Koller Ferencz.)
15. *Székely I.* . . . . . Idyllek-ből a 15. és 16. sz.
Soós Béla, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára : Bourdeaux Géza.)
16. *Bloch J.* . . . . . II. Magyar Ábránd.
Csengery József, az a. h. I. o. növ.
 (Tanára : Koller Ferencz.)
17. *Juhász A.* . . . . . Magyar Trio, zongorára, hat kézre.
Csomák Elemér, Szobolótzky Antal és
Wogrincsics Villibald.
 (Tanár : Bourdeaux Géza.)

Áz 1900. évi június hó 23-án tartott

III. Vizsgálati hangverseny műsora.

1. a) *Gade N.* . . . . . Op. 36. 3-ik sz.
 b) *Schumann R.* . . . . . Op. 68. 8-ik sz.
Páthy János, az a. z. III. o. növ.
 (Tanára : Bourdeaux Géza.)
2. *Tschaikowsky P.* . . . . . Májusi est.
Bátky Zoltán, az a. h. IV. o. növ.
 (Tanára : Koller Ferencz.)
3. *Mendelssohn B. F.* . . . . . Dal szöveg nélkül.
Vasváry Erzi, az a. z. II. o. növ.
 (Tanára : Veress Klára.)

4. *Gounod Ch.* . . . . . Faust-ábránd.
Farkas Menyhért, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
5. *Kuhlau Fr.* . . . . . Op. 88. Allegro.
Mészáros Etelka, az a. z. II. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
6. *Donizetti C.* . . . . . Lucia-ábránd.
Hirsch Ernő, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
7. *Schubert — Allaga* . Rémkirály.
Pozsár András, az a. cz. III. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
8. a) *Donizetti-Viotti* . . Dal.
 b) *Schumann.* . . . . . Álmodozás.
Fodor Viktor, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
9. *Reinecke K.* . . . . . Cansonetta és Etude.
Vaszilcsin Hajnalka, az a. z. IV. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)
10. *Rossini* . . . . . Semiramide.
Dávid Ferencz, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
11. *Weber—Liszt* . . . . . Momento capriccioso. Op. 12.
Wogrincsecs Vilibald, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
12. *Thern K.* . . . . . Magyar induló. Op. 21. zong. 6 kézre.
Soós Béla, Pásthly János és Csomák Elemér.
 (Tanár: Bourdeaux Géza.)

Az 1900. évi június hó 25-én tartott

IV. Vizsgálati hangverseny műsora.

1. *Kéler B.* . . . . . A puszták fia. Ábránd.
Löffler Ernő, a k. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
2. *Gurlitt* . . . . . Két jellemkép op. 62.
Szemerey Janka, az a. z. IV. o. növ.
 (Tanára: Veress Klára.)

3. a) *Schubert* . . . . . A pizstráng.
 b) *Greizinger I.* . . . . . Magyar dalok.
Nagy Imre, az a. h. II. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
4. *Székely I.* . . . . . Az idyllek-ből (op. 45.) a 19. sz.
Mészáros Margit, az a. z. IV. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
5. *Mendelssohn—Allaga* Nászinduló a „Szentivánéji álom“-ból.
László Sándor, a cz. IV. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
6. *Dancla Ch.* . . . . . I. Air variée.
Beliczay Imre, a k. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
7. *Dussek* . . . . . Canzonetta (G-moll.)
Csomák Elemér, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
8. a) *Sarasate P.* . . . . . Spanyol táncz.
 b) *Huber K.* . . . . . Idyll.
Dobozy Sándor, az a. h. III. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
9. *Dussek* . . . . . Rondo (B-dur.)
Falta Gizella, a k. z. II. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gyula.)
10. *Szent-Gály* . . . . . Andante, hat hegedűre és zongorára.
 Előadják a **hegedűtanszak növendékei**.
 (Tanár: Koller Ferencz.)

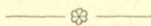
Áz 1900. évi június hó 26-án tartott

V. Vizsgálati hangverseny műsora.

1. *Gölze H.* . . . . . Vázlatok. (Op. 24.) Andante és Allegretto.
 Előadják a **zenekari osztály növendékei**.
 (Tanár: Koller Ferencz.)
2. *Thern K.* . . . . . Magyar ábránd (op. 57.)
Bagi Béla, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
3. *Bruch M.* . . . . . Kol-Nidrei.
Kohn Jenő, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)

4. *Wilm N.* . . . . . Humoreszk. (Op. 142. 5. sz.)
Fekete Rózsa, a k. z. III. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gyula.)
5. a) *Rubinstein A.* . . . . . Ázrá.
 b) *Tarnay A.* . . . . . Csak nézek, nézek . . .
Witz Hermin, a m. é. II. o. növ.
 (Tanára: Szent-Gály Gyula.)
6. *Verdi-Alard* . . . . . La Traviata.
Nagy Lajos, a k. h. IV. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
7. a) *Mendelssohn B. F.* Az Úr napja.
 b) *Möhrling N.* . . . . . Esti dal.
 Előadja a **nőikar**.
 (Tanár: Szent-Gály Gyula.)
8. a) *Czinka P.—Allaga* Magyar dal.
 b) *Bihari—Allaga* . . . Kesergő.
Hajagos Rózsa, a cz. III. o. növ.
 (Tanára: Kádár Emma.)
9. *Kéler B.* . . . . . Alföldi búcsúhangok
Kolompai G. Mihály, a k. h. I. o. növ.
 (Tanára: Koller Ferencz.)
10. *Heller St.* . . . . . Rondoletto (op. 12.)
Dékány István, a k. z. I. o. növ.
 (Tanára: Bourdeaux Géza.)
11. *Szendy Á.* . . . . . Gyere haza édes anyám.
 Népballada vegyeskarra és vonószekarra.
 (Tanár: Szent-Gály Gyula.)

Rövidítések: **a.** = alsófokú, **k.** = középfokú, **z.** = zongoratanszak,
h. = hegedűtanszak, **cz.** = czimbalomtanszak, **m. é.** = magánénektanszak,
o. = osztály, **növ.** = növendék.

XIV.

Különféle tudnivalók.

A beírások a jövő iskolai évre szeptember hó 1-ével veszik kezdetüket és tartanak bezárólag 8-ig. Bár a beíratások ideje a lapokban újrolag is közé fog tétetni, e helyen is figyelmeztetem a t. szülőket, hogy a beíratást a megjelölt napokon eszközöljék, mivel a határidőn túl jelentkezők rendkívül megnehezítik az előadások rendes megkezdését s különben is a szülők érdekében áll, hogy gyermekeik az előadások látogatását a rendes időben megkezdjék, nemcsak előhaladásuk miatt, hanem azért is, mivel a szervezeti szabályok értelmében a már megkezdett félév tandíja teljesen kifizetendő, bármikor vétetik is föl a növendék.

Zeneiskolai növendék lehet minden 8-ik életévét betöltött fiú- vagy leány-gyermek, aki az írás és olvasásban jártas és megfelelő hallással és testszervezettel bír; 8 éves kor előtt csak oly gyermek vehető fel, ki testileg és szellemileg annyira fejlődött, hogy a zenetanulás korábbi megkezdése sem testi, sem lelki fejlődésére előreláthatólag semmi káros befolyást nem gyakorol.

Oly növendék, ki előbb már más intézetben vagy mester-nél tanult s ez alapon a zeneiskola valamely osztályába óhajtja magát fölvetetni: fölvételi vizsgálatot köteles tenni, hogy a megfelelő osztályba legyen sorozható. — Ezen vizsgálat díj nélküli.

Oly növendékek, kik bármi okból vizsgálatot nem tettek, csak úgy léphetnek felsőbb osztályba, ha előbb a vizsgálatot kiállják. Ezen vizsgálatok szeptember hó 8-án d. e. 10 órakor fognak megtartatni, de csak az a növendék bocsáttatik vizsgára, ki a rendes vizsgálatról való elmaradását kellőképen igazolni tudja, mivel az igazolatlan elmaradás a fegyelmi szabályok értelmében a kizáratást vonja maga után. A vizsgálatra való

jelentkezés kérvény alakjában történik, mely az igazgatóhoz adandó be, legkésőbb *szeptember 8-ig*. E kérvényben felemlítendő az ok is, mely miatt a növendék a rendes vizsgálatot elmulasztotta. Ugyanez alkalommal tesznek pótvizsgálatot azok a növendékek is, kik valamely melléktárgyból elégtelen osztályzatot kaptak. — Vizsgálati díj nincs.

Tandij az *alsófokú zeneiskolában, úgyszintén a cimbalom tanszak összes évfolyamain évi 50 kor. : a középfokú zeneiskolában, valamint a magánének tanszakon évi 80 kor. A karének tanfolyamon csupán 2 kor. beiratási és félévenként 1—1 kor. hangjegyhatalmi díj, a zenekari gyakorlatokon félévenként 2—2 kor. díj fizetendő. Beiratási díj az összes tanszakokon, a karének és zenekari gyakorlatok kivételével, 1 kor.*

A tandij félévenként vagy havonként fizethető, de a már megkezdett félév tandija teljesen kifizetendő, bármikor kezdje a növendék az előadások látogatását, vagy bármi okból nem látogatná az előadásokat.

Kecskemét, 1900. július hó.

Szent-Gály Gyula

igazgató.

